

DIRVA

THE FIELD
Nr. 49
Gruodis-Dec. 6, 1956
Cleveland, Ohio

Tik vieni pavergtieji veržiasi į laisvę

1945 m. gegužės ir rugpjūčio mėn. Vokietijos ir Japonijos kapituliacija pasauliui nedavė lauktos taikos. Vieton užsibaigusio antrojo pasaulinio karo prasidėjo lokaliniai karai ir kruvinieji konfliktai. Kolonialinės ir maršiaus kolonialinės tautos pradėjo skaudžią kovą dėl išlaisvinimo. Valstybės, netekusios savo nepriklausomybių ir atsidūrusios geležinėse sovietinėse replėse taipogi pradėjo žūtbutinę kovą prieš savo okupantus. Žmonių kraujas pradėjo naujai lieti, kadangi nugalėtojai labai neapgalvotai ir lengvabūdiškai atsižvelgė į kitų interesus.

Vakarai užmerkė akis ir užsi-kišo ausis, kad nematytų ir negirdėtų komunistais prispautų ir žudomų tautų vaitojimų. Teherane ir Jaltae skubiai padaryti susitarimai pasauliui negalėjo užtikrinti nei taikos, nei laisvės ir nei teisingumo.

Kada visuose okupuotuose kraštuose sovietinio teroro galingoji mašina pastatė maršionines vyriausybes, vakarinių demokratų, sykiu su komunistais, choras kartojo, kad tai yra liaudies vyriausybės, nepriklausomos ir suvereninės.

Dėl pavergtų tautų "laimingo gyvenimo" ir dėl jų meilės "didžiajam tautų vadui", pasaulio buvo užtikti komunistinėje ir "pažangiųjų" spaudoje ne mažiausio šešėlio. Kai iš vyriausių komunistų vadų lūpų buvo išgirsti, bet nepilni teisybės žodžiai, ant visų pavergtųjų, kaip iš peklos pasipylė dar skaudesni smūgiai.

Pasirodė, kad tie "numylėtieji tautų sūnūs" yra didžiausi kraugeriai, maskviniai agentai, paklusnūs Kremliaus įrankiai, vykdančiai iš savo tautos kolonijinius išieškojimus, kurie kiekvieną opozicijos pasireiškimą tuojau, paskandindavo kraujuose. Visas pasaulis pamatė, kad taip garsiai komunistų išreklamuota nepriklausomybė yra gryniausias melas, kadangi viską diktavo Maskva. Pasitvirtino, kad visą valstybinį aparatą kontroliavo ir reguliavo Maskvos pasiuntiniai.

Sukrėtimai, kurie įvyko Lenkijoje ir ypač Vengrijoje, nėra sovietinės politikos savanoriška reorientacija. Tai nėra sovietinėje politikoje istorinių permainų pasekmė, kaip nustebe komunistai melagingai skelbia, bet yra pavergtųjų sukilimas prieš pavergėjus.

Vengrijoje, aktyviausiai pasireiškusioje išlaisvinimo kovoje, laisvasis pasaulis visai nedalyvavo. Kaip 1945 m. ir kiek vėliau Vakarai buvo sovietinės galybės užhipnotizuoti, su tuo barbarišku imperialistiniu kolu norėjo būti geriausiuose santykiuose, taip ir 1956 m. spalio ir lapkričio mėnesiais, nusigando trečiojo pasaulinio karo šmėklos ir nuo visų įvykių laikėsi koto liausiai.

Kai tik pasigirdo pirmas sukilimo balsas prieš sovietinę okupaciją ir prieš komunistines vyriausybes, sekret. Dulles tuojau pasiskubino pareikšti, kad nei Lenkijoje, nei Vengrijoje jokioje formoje JAV nemano daryti intervencijos. Iš anksto nusiplovė rankas, palikdamas veikimo laisvę Sov. Sąjungai.

Prez. Eisenhoweris ir sekret. Dulles, kurie skelbė apie "pavergtų tautų išlaisvinimą", taipogi skelbė, kad nepripažįsta Te-

herano ir Jaltos susitarimų ir kada toji išlaisvinimo problema pasidarė aktuali, jie pasitraukė į Jaltos tvirtovę, tuom patvirtindami valstybių pardavimo paką. Vienuolika vergijos metų jiems pasirodė neužtektina priežastimi skubiems veiksams.

Amerikiečiai tvirtina, kad pavergtųjų tautų tarpe jie niekuomet neragino pradėti akciją prieš jų pavergėjus. Gal ir teisybė, bet kodėl dabar sekret. Dulles sako, kad sovietiniame bloke įvykiai ir pavergtųjų tautų išlaisvinimo

kova yra jo politikos nuopelnas? Atsakymas yra vienas: abu tvirtinimai yra tik propagandiniai.

Yra tiesa, kad šitiems įvykiams niekas iš šalies neturėjo įtakos — jie yra pavergtųjų savistovė akcija prieš pavergėjus. Taipogi teisybė, kad Vakarai, pirmoje eilėje J. A. Valstybės prieš sovietinę jėgą iš karto kapituliuo kaip Europoje, taip ir Art. Rytuose.

K. M. J. Šarūnas

DĖL KOMUNIKATŲ APIE "VEIKSNIŲ NUTARIMUS"

Lietuvos Nepriklausomybės Tautos pranešimas

Pašauli sukrėtusieji pastarųjų savaitių įvykiai reikalauja iš vadovaujančių tarptautinės politikos centrų naujų sprendimų. Tais savaime kelia ir visų lietuvių susirūpinimą bei sustiprintą budėjimą, stengiantis įžvelgti, kaip tie įvykiai bei jų pasekės gali atsiliepti mūsų tautos likimui ir kokių priemonių bei žygių Lietuvos nepriklausomybės kovoje reikia dabar.

Bet žodiniai pareiškimai, skirti mums patiems savo tarpe pasiskatinti, šiuo metu nėra pirmojo reikalingumo veiksmai. Tačiau, ryšium su paraginimais lietuvių visuomenei, paskelbtai neva visų nepriklausomybės kovos organų vardu, Lietuvos Nepriklausomybės Tauta tariasi privalanti padaryti šiuos pareiškimus:

1. Lietuvos klausimas Jungtinėse Tautose šiuo metu galėtų būti bandomas kelti tik drauge su visų Vidurinės Europos tautų išlaisvinimo klausimu, veikiant per Pavergtųjų Tautų Sambūrį. Lietuvių delegacija tame Sambūryje tokį nusistatymą yra priėmusi ir atitinkamai, drauge su kitų tautų delegacijomis, planuoja žygius ta linkme.

Lietuvos Nepriklausomybės Tauta visiškai pritaria tokiame nusistatymui ir turi žinių, kad tokio paties nusistatymo laikosi taip pat ir Lietuvos Diplomatinė Tarnyba ir Lietuvos Laisvės Komitetas. Todėl pranešimą, anot

kurio visų Lietuvos nepriklausomybės kovos organų esą nutarta "Pagreitinti Lietuvos bylos kėlimą Jungtinėse Tautose", Lietuvos Nepriklausomybės Talka laiko klaidinančiu ir nepagrįstu, kadangi (1) atskirai vien Lietuvos reikalą Jungtinėse Tautose kelti būtų netikslinga ir (2) tokiai minčiai, kilusiai Vliuku tebesivadinančiame komitete, visų nepriklausomybės kovos organų pritarimo nėra.

2. Antrąjį nutarimą "veiksnių konferencijos" nutarimus, kuriuose raginamasi "sustiprinti propagandą", "prašyti lietuvių išeiviją imtis priemonių", ar "skatinti išeiviją vieningai dalyvauti visuose išlaisvinimo žygiuose", Lietuvos Nepriklausomybės Talka laiko ryškiais pavyzdžiais, kokių nutarimų nepriklausomybės kovos organai neturėtų daugiau bepriiminėti, nes tokių lėkštų bendrybių kartojimas juos tik kompromituoja.

3. Lietuvos Nepriklausomybės Talka turi pagrindo teigti, kad pastaruoju metu visų nepriklausomybės kovos organų bendros konferencijos, galėjusios priimti nutarimus jų vardu, iš viso nėra buvę. Lietuvos Nepriklausomybės Tautos turimomis žiniomis, yra buvę tik kaikiurių organų atstovų informacinio pobūdžio pasimatymų, kuriuose tačiau net ir

dalyvavusiųjų vardu nutarimų nedaryta.

Todėl LNT Valdyba laiko savo pareigą atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad komunikatai, kuriuose pranešama apie neva priimtus "veiksnių konferencijos" nutarimus, yra kilę iš visų vardu kalbėti negaliojant šaltinių.

PASAULIO LIETUVIŲ SEIMAS NUMATYTAS 1958 M. NEW YORKE

P. L. B. Seimui ruošti informacijos komisijos pirmasis pranešimas

Amerikos ir Kanados Lietuvių Bendruomenių Valdybos, susitarusios šaukti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą ir numatytą New Yorką tinkamiausia vieta, pavedė darbą L. B. New Yorko Apygardos Valdybai, prašant, kad šia vietoje būtų sudarytas seimui ruošti organiacinis komitetas.

1956 m. gegužės 11 d. N. Y. Apygardos Valdyba suaukė preliminarinį susirinkimą, pakviesdama 26 asmenis, iš kurių buvo išrinktas šio sąstato vadovaujamas prezidiumas: pirm. J. Balckūnas, vicepirm. J. Slepetys ir A. Ošlapas, sekret. V. Vaitiekūnas ir izd. A. Trečiokas.

Vėliau buvo sudarytos atskirios komisijos. Dabart: Meno, pirm. V. Jonuškaitė; Sporto — A. Vakselis; Finansų — A. Trečiokas; Informacijos — kun. B. Mikalauskas, ūkio — dr. A. Skėrys.

Komisijų pirmininkai dalyvauja prezidiumo posėdžiuose, informuodami apie savo nuveiktus ar planuojamus darbus.

V. Vaitiekūnas, dr. B. Nemickas ir A. Ošlapas paruošė P. L. B. seimo laikinąją konstituciją, kurią komiteto prezidiumas priėmė. Ši konstitucija yra išsiuntinėta 22 Pasaulio Lietuvių Bendruomenėms, kurios yra prašomos neatidėliojant pasisakyti. Vadovaujantis šia konstitucija šaukiamas P. L. B. seimas.

Seimo sukvietimo reikalu jau yra tikra: 1. Data: P. L. B. seimas šaukiamas 1958 m. rugpjūčio 24 — rugsėjo 1 d. d. 2. Vieta: Jungtinės Amerikos Valstybės, New Yorko miestas. 3. Meno paroda. 4. Spaudos paroda. 5. Sporto pasirodymai. 6. Simfoninis koncertas. 7. Seimo posėdžiams gautos patalpos Carnegie Endowment International Center, 1st Ave. ir 46 St., New York, prieš Jungtinių Tautų būstinę.

Seimas turės atlikti bendruomeninius, reprezentacinius ir konstitucinius darbus. Jame bus išrinkta P. L. B. Vyriausioji Valdyba.

Visų kraštų LB kviečiamos išrinkti atstovus į P. L. B. seimą ir raštišku įgaliojimu juos atsiųsti. Išrinktieji atstovai, negalėdami patys asmeniškai dalyvauti, savo vietoje galės įgaluoti kitus asmenis.

Pilnates posėdis paskelbs Lietuvių Tautos pareiškiančios valios deklaraciją.

Yra numatytas provizorinis seimo darbų tvarkaraštis: 1958 m. rugp. 24, sekmadienį, meno ir spaudos parodų atidarymas, rugp. 25, 26 ir 27 atvykstančių svečių priėmimas, rugp. 28 atstovų susipažinimo pobūvis, rugpjūčio 29 seimo posėdžiai, rugp. 30, šeštadienį, seimo posėdžiai, sporto šventė, banketas, rugsėjo 1, pirmadienį, seimo sesijos baigimas.

Čia pateiktas tik pats bendra-

Ziemos metas atneša ne vien kietą šaltį, bet naujai pasnigęs sniegas šaukia iškaisto medžius bei žemę ir gamtos pramogautojams sudaro daug naujo džiaugsmo.

VISAM PASAULY

Amerikos pastangos būtina išlaikyti taiką — pražudys laisvę

Taip pasisakė demokratų vadovas atstovų rūmuose J. W. Mac Cormack. Jo pareiškimą parėmė ir JAV vyr. štabo viršininkas adm. Radford.

Vakarų Vokietijos laikraščiai iškėlė mintį, kad rusų politikai patyrę besąlyginį Prezidento Eisenhowerio norą išlaikyti taiką, suplanavo tokius ėjimus, kurie jiems ir be karo atneša laimėjimus.

Šiuo požiūriu labai aukštai vertintini amerikiečių politikų pasisakymai, kurie parodo dabartinę, esant labai žalingą tokią neryžtingumo politiką. Gal gi ir Ameriką pačių amerikiečių raginama, kiek pajudės ne paskui įvykius sekti, bet juos imti už ragų ir tvarkyti.

Kanada Vengrijos pabėgėliams duosniausiai ištisė ranką

ir sutiko įsileisti visus, kurie tik panorės į Kanadą važiuoti. Suprastintos ir visos įvažiavimo procedūros. Atsisakyta net ir sveikatą tikrinti.

JAV dabar įsileis apie 20,000 pabėgėlių. Bendras jų skaičius jau prašoko 110,000. Gi buvo spėjama, kad pabėgėlių būsią tik apie 30,000.

Iš Austrijos į kitus kraštus jau išvežta 35,000 pabėgėlių.

Pabėgėlių tarpe, kurie dar tebėra Austrijoje, susėkta, kad į jų tarpą komunistai stengiasi įsprausti savo agentus ir pačius pabėgėlius terorizuoti.

Vengrijos iškamšinė vyriausybė

vis nesutinka į Vengriją įsileisti J. T. stebėtojus, paskutiniu laiku aiškindamasi, kad ji tai padarysianti vėliau.

Toks tupčiojimas prieš iškamšinę vyriausybę yra neapateisinamas, smugdas pačios JT ir ją sudarančių garbingų valsty-

sis vaizdas. Seimo darbų tvarka ir apimtis bus nustatyta naudojantis visų pastabomis ir patarimais.

P. L. B. seimo proga galėtų būti ir pasaulio lietuvių kongresas. Šis klausimas yra atviras, svarstytinas.

Visais seimo reikalais prašom rašyti šiuo adresu: Prel. J. Balckūnas, 64-14 56th Rd., Maspeth 78, New York.

Informacijos komisijos vardu B. Mikalauskas

NAUJAS KANAUNINKO J. KONČIAUS NETAKTAS

Detroitie įvyko Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo (BALFo) seimas. Seimas praėjo labai blankiai. Jame dalyvavo nepaprastai mažas atstovų skaičius. Iš kitur buvo atvykę tik 11 atstovų, gi pats Detroitas dar pridėjo, teisingai ar ne, bet 16 delegatų. Taigi detroitiečiai šiuo požiūriu buvo daugumoje...

BALF pirmininkas kan. J. Končius pats paskyrė seimo vadovus ir visas komisijas. Paskyrė tokios sudėties, kokios jis panorėjo. Ir paskyręs mandatų komisiją jai įsakė, kad į naują BALF valdybą jis nebeįsileisias Antano Olio ir S. Gegužio. Kodėl neįsileisias, kodėl kan. J. Končius BALFą pradėjo laikyti sava nuosavybe, jis nepaaiškino. Tai nuolat besikartojanti kan. J. Končiaus savybė ir BALFui stipriai kenkianti.

Sandara, rašydama apie šį BALFo pirmininko naują netaktą ir naują laužymą BALF organizacijos pagrindų, taip atsiliepia:

"Tas sukėlė iki šiam laikui nuobodžiam seime, nemažai kivirčių, kurie tęsiasi ir seimui formaliai užsibaigus. Kalkurie delegatai įrodinėjo, jog toks nominacijų komisijos pasielgimas nėra korektingas ir priešingas BALFo statutuui. Pats gi kan. Končius pakartotinai įspėjo, jog jis rezignuos, jei Gegužis ir Olis nebus pašalinti.

Balsuojant, 13 balsų prieš 8 prašalinimas užtvirtintas. Verta pažymėti, jog balsavime dalyvavo ir ne delegatai.

Paskiau, vietoje S. Gegužio išrinktas katalikų veikėjas M. Zujus, o Antano Olio vietą užėmė Adolfas Bach. Po tokių įbruktų pakeitimų, naujasis direktorius P. Višnias, iš Brockton, Mass., įteikė savo rezignaciją, bet apie tai jau neliko laiko svarstyti, nes reikėjo uždaryti seimą ir skubintis į bankietą.

Taip užsibaigė dvimetinis Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo seimas, kuriame žodis "bendras" tapo pavestas į komediją."

Skaityt tokį pranešimą ir rimtai susigalvoji, kad pats BALFo pirmininkas, saualiaudamas kiek tik išmano, turbūt sugalvojo išardyti ir šią organizaciją, kuri vis dar pajėgdavo ir visus Amerikos lietuvius jungti ir naudingą darbą atlikti.

Mes, pranešdami tik naują kan. J. Končiaus keistą pasielgimą, nenorim siųlyti išvadų. Tikime, kad tuo reikalu pasisakys pati Tautinė Sąjunga, kurios delegatu ten buvo adv. A. Olis. Reikia manyti, kad atitinkama organizacija pasisakys ir dėl S. Gegužio.

Adv. A. Olis nėra eilinis lietuvių veikėjas, iš kurio kan. J. Končius gali juokus išdarinėti. Gal A. Olis ir neperdugdau laiko turi rūpintis eiliniiais BALF reikalais, bet niekad nereikia užmiršti, kad jo dalyvavimas tokio organizacijos, labai daug ir garbės suteikia ir tos organizacijos svorį pakelia ir visiems tiems, kuriems A. Olio vardas reiškia pasididžiavimą, garbę ir taurumą, įsako tą BALF dirbamą darbą remti ir jo reikalams aukoti.

Kan. J. Končius stygą tikrai pertempė ir ją, norės ar nenorės, reikės pataisyti.

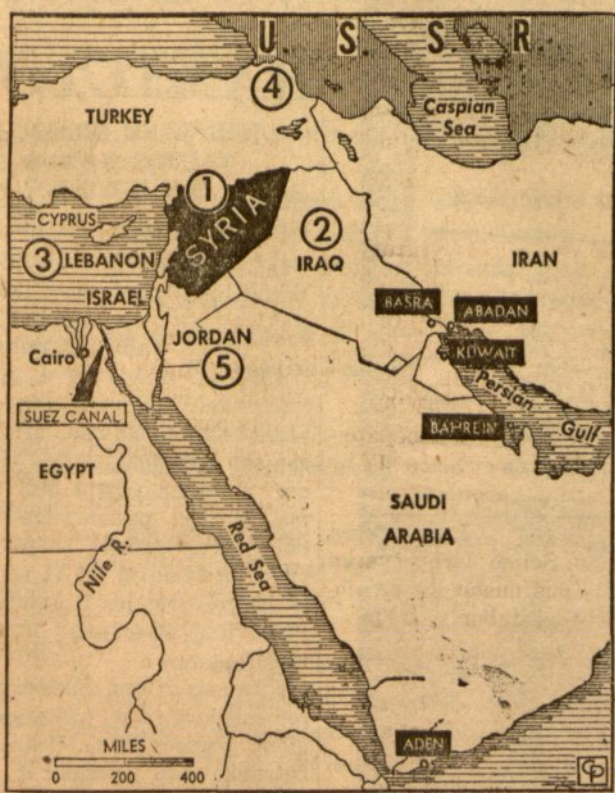
Lenkijos anglių gamyba nepaprastai kritusi.

Vakarų Vokietijoje JAV armija vykdo plataus masto pratimus.

Karinius pratimus vykdo ir Turkijos kariuomenė, kurios viena dalis manevruoja prie Sirijos, o kita Bulgarijos pusės.

Italijos prezidentas ir ministras pirmininkas 4 dienas lankysis Vakarų Vokietijoje ir tarsis su K. Adenaueriu bei kitais pareigūnais

Gomulka nusiskundžia, kad

Naują ir pavojingą sovietinės agresijos židinį Maskvai pasisekė sukurti Sirijoje. Dėl jo susirūpino ne tik kaimyninės valstybės, bet ir vakariečiai, kuriems rūpi išlaikyti Viduržemio jūroje normalią padėtį ir iš Irako tvarkingai gauti skystąjį kurą. Dabar, tie patys šaltiniai neramumus kelia ir pačiam Irake.

Nacionalizmas

Tautos ir savojo krašto meilė

DR. J. PAPLENAS

II

Klasinė demokratija reikalauja griežtos trijų valdžios šakų — įstatymų leidžiamosios, vykdomosios ir teisimo — padalos ir nepriklausomumo viena nuo kitos.

Tokia forma matome JAV-se. Kitur rasime kitokių formų, kur dominuoja arba vienas arba kitas valdžios komponentas, prieštaraujamas Montesque klasiinei demokratinės valdžios padalos doktrinai.

Lietuvoje iki 1926 m. pabaigos turėjome seiminę demokratiją. Joje dominavo tautos rinktas seimas. Tačiau prezidentas, vykdomosios valdžios viršūnė, buvo renkamas ne tautos, bet seimo. Trečioji valdžios šaka — teismas — žymia dalimi priklausė vykdomosios valdžios, o per ją seimo, nes pati vykdomoji valdžia — vyriausybė — buvo reikalinga seimo pasitikėjimo.

Nebūtų tai dar taip bloga, jei Seimą kontroliuotų kuri lietuviškoji dauguma: ar tai dešinės, ar vidurio, ar kairės.

Bloga tada, kai dėl ryškios daugumos nebuvimo tenka lipdyti įvairias koalicionines kombinacijas.

Turėjome Lietuvoje pavyzdžių, kai Seimo nuomonę nulemdavo 2-3 mažumų atstovai, pagal savo skonį balansuodami tarp kairės ir dešinės.

Tuo būdu nežymi rusų, lenkų ar žydų mažuma diktavo lietuviškajai daugumai.

Laimėdavo jie, o pralaimėdavo tautiniai lietuvių interesai.

Ar galima būtų dėl šios anomalijos kaltinti demokratiją. Žinoma, ne. Čia buvo rezultatas Lietuvoje praktikuotos proporcinės rinkimų sistemos.

Ši sistema gimdo daugybę partijų ir partijėlių. Dėl šios kontinentinės rinkimų sistemos turi arba turėjo daug sunkumų Prancūzija, Italija. Turėjome ir mes.

Mažoritarinė rinkimų sistema (anglosaksiškoji) apsaugo tautos atstovybę nuo mažumos dominavimo ir garantija vyriausybės pastovumą.

Abi jos demokratinės. Bet kai kas mūsų mėgino ar mėgina kalbėti apie katros tų sistemų minusus, — apšaukiamas antidemokratu ir vadistu.

Ši aplinkybė, prie jos pridėjus vis augusį valstybės saugumui pavojų dėl komunistinių kėslų, išjudino lietuviškąjį nacionaliz-

mą pakeisti valdymosi formą.

Lietuviškąjį nacionalizmą pademonstravo dvi politinės srovės: krikščionys demokratai ir tautininkai. Jos su talkininkais 1926 m. pakeitė režimą.

Pereinamam laikotarpiui buvo parinktas autoritetas režimas, kaip tinkamiausias to meto sąlygomis ir tuometiniu supratimu.

Vėliau, tautos atstovybę išrinkus, buvo pereita į kitą formą, kurią prof. Pakštas vadina "griežta demokratija".

Joje irgi nebuvo klasinės valdžios funkcijų padalos. Naujasis teismo santvarkos įstatymas, tiesa, padarė teisimą nepriklausomą, tačiau tarp vykdo. ir įstatymų leidžiamosios valdžios pusiausvyros dar nebuvo pasiekta. Tam dar buvo ruošiamasi.

Lietuvoje, kaip matome, neturėjome nei tikros demokratijos, nei tikros diktatūros, išskyrus trumpą pereinamąjį periodą.

Nacionalizmas, arba tautiškumas, kiekvienoje tautoje yra skirtingas. Jis nėra tarptautinis, o savitas — tautinis.

Dėl tautiškumo apskritai ir dėl lietuviško tautiškumo prezidentas Antanas Smetona yra pasakęs taip:

"Šiandien tautiškumas pasidaro visur labai opus, perdėtas. Daug kur jis suprantamas klaidingai. Kas savo sukurtą, tai geria ir praklinu, kas kitų — tai niekis. Lietuviai taja liga maža teserga; priešingai, jie esti liguistai insimylėje svetimybėmis.

Tokie būdami, pamiršta jie savo tautos kultūrinį lobį ir gaudo madas".

Šie jo žodžiai itin aktualūs dabar, kai mes, laisvi lietuviai, esame svetimų įtakų aplinkoje, o Lietuvoje likęs kamienas yra verčiamas į tautiškosios formos indą pilti socialistiškai komunistinio turinio nuodus.

Kiekviena pasaulėžiūra akcentuoja kurį nors momentą:

socializmas pavyzdžiui, **klasių kovą**, manydamas, kad klasių interesai, liberalinei ūkio sistemai esant, yra nesuderinami; ir tik gamybos priemonių nusavinimas galis sudaryti darbo klasei tinkamas darbo ir gyvenimo sąlygas;

liberalizmas, kuris pagimdė kapitalizmą, tiki kad ūkinė ir socialinė visų gerovė slypi laisvajame ūkyje, pagrįstame privati-

ne nuosavybe ir laisva konkurencija;

bolševikinis komunizmas nori būti ne tik visų turtų, bet ir paties žmogaus, jo veiksmų ir jo minčių viešpats, palikdamas žmogui tik roboto funkcijas;

nacionalizmas, kaip ji mes suprantame, yra linkęs į esmės laisvą, bet iš dalies valstybės koordinuojamą ūkį, pagrįstą private, tačiau socialistiškai įpareigota nuosavybe. Ši kryptis dabar dažnai vadinama neoliberalizmu.

Kiekviena ideologija iškelia kurią nors idėją ar jų grupę, ją grindžia savo programą ir į ją orientuoja savo veiklą:

marksizmo grindžiamos ideologijos savo šaltinių laiko Karolio Markso kūrinis ir jo doktrinas; Markso pasekėjai nesutaria dėl praktinio Markso doktrinių įgyvendinimo, todėl ir turime socialistus, socialdemokratų, komunistus;

katalikiškosios srovės katalikų religijai teikia pirmenybę prieš kitas moralines vertybes; savo programas grindžia popiežių enciklikomis;

nacionalistinės srovės savo dėmesį koncentruoja į tautiškumą, krikščioniškąsias religijas laikydamos didele moraline vertybe, tačiau nesiekdamos vienos ar kitos išskirti į ypatingą padėtį.

Suprantama, nuo šių apibendrinimų praktikoje, viename ar kitame krašte vienu ar kitu metu, gali būti, buvo ir yra didesnių ar mažesnių nukrypimų.

Naujomis idėjomis, kaip visoms naujovėms, jautriausias yra jaunimas.

Jaunimas visada yra radikalesnis už vyresniusius.

Ir Nepriklausomoje Lietuvoje tautinis jaunimas, susitelkęs į tautines korporacijas ir į tautines kultūrines organizacijas, dažnokai pasigedavo ryškesnio ir dinamiškesnio tautiškumo. Ir ypatingai akademinės jaunimas.

Ar jis tautiškumo ryškinimą ir dinaminimą suprato, be kito, ir kaip valdymo ir valdymosi metodu sustiprinimą, kaip posūki į diktatūrą, — geriausia liudija jo paties tvarkymasis.

Nei Neo-Lithuania, akademi-

nių korporacijų pradininkė Lietuvoje, nei kitos tautinės korporacijos, kurias čia matome susibūrusias į Tautinį Akademinių Sambūrį, niekad nebuvo atsiskiusios rinkimų principo. Jų organai visada buvo renkami demokratiškiausiu būdu.

Tokių pat būdų jie sudaromi ir dabar Sambūrije. Mes nemanome, kad tai pakenkė arba kenkia tautiškumui, mūsų nacionalizmui.

Lygiai mes nesilinkę manyti kad tai būtų žalinga demokratiškumui.

Lietuviškasis nacionalizmas, kokį mes puoselėjame, neturi išpirkti jokių vekselių, nes jų nėra pasirašęs jokiai valstybės valdymosi sistemai, jokiai santvarkai.

Jo nevaržo internacionalinės dogmos ir internacionaliniai autoritetai su savo direktyvomis.

Mūsų nacionalizmui ideologinius postulatus diktuoja savos tautos sąmonė ir jos interesai.

Todėl jo programa nėra statiška, kaip internacionalinių, senų ir dažnai jau archaizkų doktrinių suvaržytų, srovių, o priešingai, jo programa yra dinamiška, lanksti ir pažangi.

Koks turėtų būti mūsų nacionalizmas dabarties sąlygomis?

Ieškodami atsakymo šiam klausimui, susiduriame su kitu — ar aš galiu reikalausti, kad kitas mane gerbtų, jei aš pats negerbiu jo?

Tas pats dėsniis dera ir tarp nacionaliniams santykiams. Norėdami, kad kiti respektuotų tai, kas mums šventa, turime ir patys gerbti kitų tautinius jausmus.

Dažnai betgi esame linkę be atodairos ir be pagrindo žeminti kitų gyvenimo būdą ir tautinius ar valstybinius jų papročius.

Iš tos neobjektyvios kritikos neišskiriame ir tų, kurie mūsų nelaimėje mums daugiausia širdies parodė.

Tokių šovinistinių pasireiškimų galime rasti ne kurios vienos grupės, bet įvairių įsitikinimų mūsų žmonėse.

Šitoks šovinizmas nieko nepadedą mūsų reikalui. Jis atstumia

mūsų simpatikus ir kelia antagonizmą. Jis kenkia Lietuvos laisvės bylai.

Nacionalizmas, jei jis nenori išsigimti į šovinizmą ir etnocentrizmą, turi būti tolerantiškas.

Saulė yra gyvybės sąlyga, bet jos spinduliai gali ir sunaikinti gyvybę.

Radioaktyvūs spinduliai ir gydo ir žudo. Žiūrint, kaip, kur ir kam jie panaudojami.

Tokių pavyzdžių rasime tūkstančius ir dvasinėje ir medžiaginėje srityse.

Ir nacionalizmas, išmintingų kelių eidamas, didžiai patarnauja tautos idealams, bet nuklydęs nuo jo jiems gali pakenkti.

Dabarties sąlygomis lietuviškasis nacionalizmas težno vieną tikslą — Tėvynės laisvę, ir vieną kelią, — kelią į jos laisvę.

Ir tai yra visų taurių lietuvių kelias į švenčiausią tautos idėją.

SIMO URBONO
PADEKA

Labai nuoširdžiai dėkoju Great Necko, L. I. N. Y., Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdybai ir visiems nariams, kurie mane

Sau ir kitiems, to paties idealo siekiantiems, galėtume pasakyti:

dar neatėjo laikas energiją eikvoti dar neatstatytų rūmų dekoracijoms ir jų spalvoms.

Šiandien, įvykių ratui smarčiau sukančiam, visą dėmesį, visus medžiaginius išteklius ir visą sutelktinę jėgą tėra tikslinga skirti tik būsimųjų rūmų pagrindui — Lietuvos Nepriklausomybei.

Ir tam tarnauja lietuviškasis nacionalizmas, mūsų tautiškumas, kurį, tautinės sąžinės diktuojami, pasirinkome savo minčių ir darbų įkvepėju.

giliai užjautė ir gausiai materialiai parėmė, kai praėjusiais metais mirė mano mylimiausioji žmona Ona Šaulytė - Urbonienė. Vėliau, man pačiam įstojus metus būnant ligoninėje — mane dažnai aplankydavo ir apdovano-davo.

Taip pat mano gili padėka mielosioms Chicago birutininėms už nuoširdų prisiminimą ir paramą mano šeimai. Aš taip pat niekuomet nepamiršiu mielo bičiulio Viktoro Prišginto, N. J., su šeima. Nemažiau esu dėkingas ir Mrs. Beatrice Elliott.

Didžiausia mano padėka priklauso Bronei ir Jonui Palukaičiams, Lemont, Ill., pastaraisiais nelaimių metais labai daug padėjusiems mano šeimai.

Visiems giliai dėkingas
Simas Urbanas.

Tiktai

Stroh's

turi skonį kaip

Stroh's

kadangi

Stroh's

yra Amerikos vienintelis

Ugnimi Gaminamas alus.

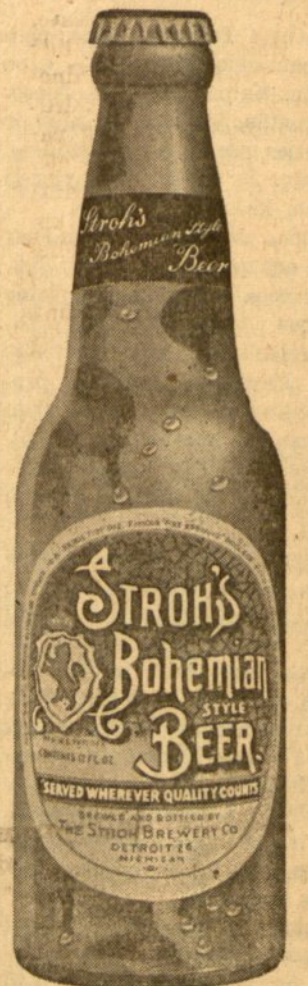
(Gaminamas ugnimi 2000 laipsn.)

Jum patiks

Stroh's

jis yra šviesesnis

Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan.

VEKSELIO BLANKAS

MAURO JOKAI * Vertė ADOMAS VYČIUS

MAURO JOKAI — garsusis Vengrų rašytojas. Lietuviškai yra išverstas jo romanas Vyras, pajudinkim žemę... 1954 m. sukako 50 metų nuo jo mirties. Ši novelė yra iš jo knygos: Kokios yra moterys...

Vert.

Kada tieldu susipažino, panelė Gaussin buvo jauna artistė, o ponas Bouret — jaunas pardavėjas. Gaussin neturėjo garbės, o Bouret — pinigų. Ir vėliau, vienas kitą pamyle, jie vienas antram nieko kitą negalėjo duoti, kaip tik patys save... Bet argi tai mažai, jeigu savo mylimajam atiduodama viskas, nieko sau nepasiliekant?!

Vėliau panelė Gaussin išgarsėjo. Garbė gimdo uokšą (ne pas mus, bet kitur), pagirimų himnus, gėlių krepšius, o luidorai (tokių tada būta aukso monetų) po mylimosios artistės kojų krito drauge su sužeistomis širdimis.

Tas sužeistas širdis ji paliko nuosaly, o visa kita dalinosi su Bouret. Jiedu išėjosi drauge tarp jos gautų gėlių puokščių ir luidorus jie išleido drauge.

Bouret gi nieko daugiau neturėjo, kaip tik savo gerą, mylinčią širdį, bet ir tą pačią

jis jau senai buvo atidavęs mylimajai Gaussin.

— Aš nepasiliksiu visad toks neturtinas, — pasakė kartą mylimasis mylimajai, — aš sapnuoju, kad būsiu milijonierius. O to tik ir reikia norėti! Ir tada, kai aš turėsi vieną milijoną, tai ir tu turėsi vieną milijoną... ir dar vieną sū (centą)... , kurio vertas aš pats...

Mylimoji apkabino ir pabučiavo jį ir pasakė, kad sau ji pasiliksianti tik tai antrąjį "milijoną"...

Tie viliojantieji sapnai neleido išsėti turtų ištroškusiui jaunuoliui. Vieną dieną jis atsisveikino su savo Gaussin ir išėjo laimės ieškoti.

— Gaussin, aš nenoriu pasilikti tau skolingas. Štai, paimk nuo manęs šį vekselio blanką su dviejų žirantų parašais... "Boureto skolos raštas: Aš žemiau pasirašęs Jean Bouret privalau..." — o toliau užpildyk pati, kada aš būsiu milijonierius...

Po to abu pasibūčiavo dievažin kiek kartų... ir išsiskyrė...

Po Boureto išvykimo panelė Gaussin krito ūpas, apėmė ją kažkoks nelemtas ilg-

sys bei liūdesys. Tai mažino jos garbę, atstūmė gėlių krepšius, garbinimus... ir luidorus... Ir jinai vėl liko tokia pat paprasta artistė, kokia kadaise buvo.

Bouret gi tapo milijonierius. Patogus karo laikas, rizikingi žygiai, ateities pramatymas pakėlė jį raketos greitumu iki trokštamo milijono.

Bet kada jis įsigijo pirmąjį milijoną, jo mintyse pradėjo išdilti panelės Gaussin vardas.

Vėliau jis įsigijo antrąjį milijoną, šimtąjį ir pagaliau milijonas buvo jo įprastas metinis grynas pelnas. Tada tai jis iš tikrųjų užmiršo neturtingąją ir nežinoma tapusią vargšę Gaussin.

Tuo metu jam buvo atdaras kelias į karaliaus rūmus, kur pasaulio gražuolės buvo kaip aukso narve. Ir ne jis, bet jos jam davė vizitus. Tai kam gi jam prisiminti senai užmirštą kažkokią Gaussin?

Tačiau buvo keletas kartų, kai jis turėjo atsiminti jos vardą. Balansuodamas ir vartydamas atskaitomybės didžiulias knygas, jis nenorom pastebėdavo nepilnus skaičius, kurie jam primindavo, kad yra kažkoks vekselio blankas — "charta blanca" — jo senai duotas kažkokiai naiviai artistei, ir kad ji galinti ten įrašyti tokia sumą, kokios ji tik panorės...

Jis ir draugiškai ir rimtai kelis sykus

ragino panelę Gaussin per savo tarnautojus, kad ji gražintų jam tą blanką, kad ji rašytų sumą šimto, na, dviejų šimtų tūkstančių frankų, bet kad tik nesilaikytų to vekselio ilgiau pas save, nes juk tai trukdą jo rimčiausius finansinius apskaičiavimus.

Bet Gaussin nesutiko. Į kiekvieną draugišką ar oficialų kvietimą atsakė, kad ji vekselio neatiduosianti, nes jis kainuoja vieną milijoną...

Buvo aišku, šis naivus sutvėrimėlis norėjo sugriebti bankininką už jo senojo neat-sargaus žodžio ir išvilioti iš jo visą milijoną. Pusę milijono Bouret jai jau siūlė, bet Gaussin nesutiko...

Karta karaliai Liudvikui XV buvo labai reikalingi pinigai... Tad jisai maloniai sutiko būti kviečiamas į vaišes, kurias jam iškėlė didieji bankininkai Samuel Bernhard ir Jean Bouret...

Ši aukšta garbė nemažai kainavo bankininkams. Paviljone "Croix Fontaine", kuriame buvo vaišinamas karalius, pasiliko keturi milijonai...

Karalius buvo taip lipšnus, kaip Bouret nuolaidus. Tarpe daugelio įvairių pasiūlymų Bouret prisitarė, kad būtų puiku, jei karalius įstatymo pagalba galėtų išreikalausiti iš buvusios artistės panelės Gaussin vekselio blanką su bankininko parašu ir patenkintų jo siūlomą sumą, priešingai — tai labai trugdytų didžiam finansininkui pradėjus tvar-

kyti karaliaus piniginius reikalus. Juk tai visai nesunku padaryti... Ką reiškia paprasta, nusigyvenusi buvusi artistė prieš karalių, prieš jo didįjį finansininką!...

Sekancią dieną prieš panelę Gaussin buvo išsiųstas arešto įsakymas. Ji buvo suimta ir kuriam laikui pasiūsta į kalėjimą...

Buvo padaryta jos bute krata ir atidarius stalčių buvo rastas užantspaudotas vokas, ant kurio buvo parašas: "Boureto Skolos Raštas".

Šis vokas buvo nuneštas pas karalių ir ten atidarytas.

Blankas buvo užpildytas. Bet kokia gi buvo reikalaujamoji suma?

Ten buvo įrašyta:

"Aš žemiau pasirašęs Jean Bouret privalau... neturtinga, vargšę Gaussin mylėti iki mirties..."

Jean Bouret"

Daugiau nieko. Gaussin kalėjime persiūsdė, gavo plaučių uždegimą. Be to turėjo reikšmės ir jos nepaprastas susijaudinimas dėl to žiauraus bei neteisingo suėmimo. Ji netrukus mirė ligoninėje...

Po septyniolikos metų Bouret neteko savo milijonų bei namų. Jis mirė savo skolintojų nelaisvėje ir buvo palaidotas už skolintus frankus.

Justiną Tumėną atsiminus

Dvyliką metų suėjo nuo mūsų Tėvynės didžiosios tragedijos ir nuo mūsų skaudžių pergyvenimų ją apleidžiant.

Justinas Tumėnas pasiryžo iškelti svetūr su dideliu skausmu, antrą sykį savo gyvenime. Būdamas jaunas studentas, dalyvavęs Lietuvos liaudies sukilime 1905 m. ir caro valdžios persekiojamas, jisai buvo priverstas aplėsti Tėvynę ir slapta iškelti užsienius, kur praleido savo geriausius jaunystės dienas — tremtyje, be teisių, be prieglobsties ir artimųjų. Vos 1918 m. jis sugrįžo į Lietuvą.

Jo palaužta sveikata nebepakėlė naujų, skaudžių pergyvenimų ir sunkaus antrosios tremties gyvenimo: mirė 1946 metais spalio 1 d. Schwenningene ant Nekaro upės, Vokietijoje.

Justinas Tumėnas mirė, palikęs paminklą Tėvynei — savo kūrybą. Kaip rašytojas, filosofas, poetas, jis ilgai neišdils iš atminties draugų, vienminčių, mokinių. Jo vardas neišnyks iš lietuvių kultūros istorijos.

Silpnos sveikatos J. Tumėnas buvo nepaprastai stiprios dvasios, kietos valios, nepalaužiamo tikėjimo į tiesą, dorą, grožį. Didelis idealistas, savo kūryboje ieško teisybės — sąžinės, protė, jausmuose, mene. Jisai skelbia naujas humaniškes sroves, gaivina, nuteikia, prikelia silpną, lūdinčią ar mirusią žmonių dvasią.

Rašytojas stato aukštai šeimos idealą, darnų, laimingą sugyvenimą; skelbia būtinumą auklėti savyje dvasinę jėgą, sąžinę, padarumą, gerą valią ir džiaugsmingą nuotaiką. Kaip gyvenime, taip ir kūryboje jis yra kietas šeimos nesugyvenimo ir skrybių priešinys. Jis buvo moterų teisių gynėjas; savo veikaluose iškėlė ir apibūdina moters idealą, Emilės Painios ir Sofijos Menienės asmenybe.

Jo kūryba pasireiškia trijose formose: filosofija, poezija ir proza. Studijavęs filosofiją Prancūzijos universitetuose jis parašė toje srityje dvi disertacijas prancūzų kalba: d-ro laipsniui įgyti 1914 m. ir privat docento laipsniui — 1915 m. Savo originalią filosofiją J. T. sukūrė laikotarpį 1932-37 metų. Pažymėtini filosofijos veikalai: "Išmintingas Gyvenimo Kūrėjas", "Tiesos Vadovė", (12 skyrių knyga), "Nuotaiki šeima", "Sofija Menienė, Veikėja", ir "Išminties Apvaizda", sukurta 1939 m.

Justinas Tumėnas daug žinomas liet. visuomenėje savo poezijos kūrinių, parašęs lyrinį poemų ir romanų.

Jo pirmoji poema pasirodė spaudoje 1914 m. "Dėdė arba Ainių Kančios". Atspausdinta Berne, Šveicarijoje, drauge su Vandos Mingailaitės studija, padedanti suprasti ir įvertinti šią poemą su jos mistika ir simboliška.

Si poema yra mūsų tautos graudžių verksmų knyga, kai kurių pavadinimą "lietuvių didžioji epopeja". Ji apibūdina Vilnijos lietuvių skurdą ir kentėjimus, vaizduoja tautos praeitį su šventomis ažuolu giriomis, kovomis. Menišku teptuku piešia žavią, puikią gamtą, Neries ir Trakų

ežero krantų ir vandens spalvų žaidimą.

"Petras Gandas" romanas iš XVI šimtmečio, kurio herojus yra politinis veikėjas, kovojas prieš uniiją su Lenkija.

Iš daugelio kitų poemų pažymėtina "Viešnia Palangos", "Jausmų Srovės", ir "Laisvės Kalyns". Pastaroji parašyta draugo atminimui, Jonui Zakarevičiui, caro valdžios nukankintam Kauno kalėjime 1906 m.

Proza rašytas romanas "Amžius" iš Lietuvos Nepriklausomybės laikų vaizduoja valstybės kūrimąsi politikos, mokslo, meno, tikybės srityse taip pat žmonių dvasią ir idealus; romanas pasižymi erudicija ir universalumu, gyvenimo patirtimi, pasaulio pažinimu.

Be šitų minėtų veikalų jis paliko daug rankraščių, kurie dar niekur nebuvo spausdinti.

J. Narūnė

JAUNIMAS SKINASI KELIĄ

Pastaruoju metu vis daugiau mokslus einančio lietuvių jaunimo savo mokslo darbams ar studijoms renkasi įvairias sritis, kuriomis būtų išsamiau nušviečiama dabartinė Lietuvos okupacija, padėtis pavergtame krašte ir įvairios laisvinimo problemos. Tokių darbų gausiau pasirenkama ne tik Amerikoje, bet ir Europoje.

Siemet vasaros metu Laisvosios Europos Kolegijoj Strasburgo mieste kiekvienai tautybei skirtų tautinių seminarų ribose buvo išdiskutuotos atskiros pavergtuosius kraštus nagrinėjančios temos. P. Jurkus skaitė referatą apie Lietuvos teisinę padėtį tarptautinės teisės šviesoje ir Vakarų akyse, K. Dikšaitis — dabartinę Lietuvos politinę padėtį, A. Narakas — apie destalinizaciją Lietuvoje, V. Kempka — apie dabartinę Lietuvos ekonominę ir socialinę padėtį (šio darbas išspaudžiamas viename anglų žurnale), A. Šukys — apie lietuvių organizacijas tremtyje ir laisvinimo pastangas, M. Macevičiūtė nušvietė mokslo ir meno padėtį pavergtėje Tėvyneje, taip pat švietimo reikalus, D. Augustaitė — lietuvių studentų uždavinius kolegijoje, o R. Bačkis — laisvojo pasaulio uždavinius kovoje su komunizmu. Lietuvių grupė ar tik neršiausiai pasirodė iš visų kitų tautinių grupių.

Dabar 9 lietuviai gauna Laisvosios Europos kolegijos stipendijas gilinti savo studijoms. Iš jų du studijuoja Prancūzijoje, po vieną Anglijoje ir Šveicarijoje, o likusieji, būtent: P. Jurkus, V. Kempka, K. Dikšaitis, D. Augustaitė ir A. Černius, — Vokietijoje. P. Jurkus savo disertacijai Bonnos un-te pasirinko temą dabartinę pabaltiečių pilietybės padėtį. V. Kempka Bonnos un-to diplomui darbą apie Lietuvos ūkį pokariniais metais ligi šių dienų. Tam tikslui pasinaudojo V. Tarybos Inf. Tarybos turima dokumentacine medžiaga, ypač nušviečiančia Lietuvos ūkio susovietinimą.

Ir patys vokiečių mokslo žmo-

Trys Melbourne olimpiados pasižymėję sportininkai. Iš kairės norvegas A. Boysen, vidury anglas D. Johnson ir dešinėj amerikietis Tom Courtney.

SKAUTAI

NEW YORKO SKAUTŲ SVENTĖ

(sks) Lapkr. 25 d. New Yorko skautų Taurų tuntas ir skaučių Neringos vietininkija iškilmine goje sueigoje paminėjo Lietuvos Kariuomenės šventę ir Lietuvos Skautų S-gos 38-sias metines. Kariuomenės šventės tema kalbėjo "Vienybės" redaktorius J. Tysliava, karių vardu sveikino "Kario" redaktorius Z. Raulinaitis ir sk. tėvų vardu — dr. E. Noakas.

Tauro tuntininko įsakymu šarūno dr-vės skautai A. Šetikas, A. Krušinskas ir A. Rimavičius pakelti į paskiltininkio laipsnį. Šarūno dr-vės draugininkui vyr. sklt. J. Ulėnui ir vilkiukų draugininkui vyr. sklt. A. Bobeliui pareikštas viešas pagyrimas už pavyzdinę vadovavimą jų vietininkams. Šarūno dr-vės Arų skiltis, vadovaujama sklt. J. Revento, gavo garbės gairę už laimėtą lituanistines varžybas. Kand. Daina Botyriūtė davė skautės žodį. Susikaupimu pagerbtai žuvę Lietuvos kariai ir partizanai. Šveiga užbaigta jaukiu lauželiu ir pasilinksminimu. Tauro tuntui šiuo metu vadovauja pskt. Romas Kezys, o Neringos v-jos vietininkės pareigas eina vyr. sklt. Aldona Noakaitė.

SKAUTISKI TRUPINĖIAI IŠ N. Y.

(sks) New Yorko skautų Tauro tunto adjutantas pskt. V. Mikalauskas tapo išrinktas Brooklyn Piliiečių Klubu vedėju. Žiemos metu šio klubo patalpose vyksta skautiškos sueigos ir užsiėmimai.

N. Y. šarūno skautų dr-vės draugininkas vyr. sklt. J. Ulėnas išrinktas Korp! Vytis N. Y. skyriaus pirmininku.

N. Y. skautų vyčių dr-vės vad. vyr. sklt. Vyt. Gobužas, 1001 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y., tel. PR 2-2964, yra

nės tokiomis temomis rado gyvą susidomėjimą. Jiems rūpi gauti kuo daugiausia naujausių žinių apie dabartinę pavergtosios Lietuvos padėtį. (E.).

RADIO — TV TAISYMAS AMUR CO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS
Darbas garantuotas.
Saukti kiekvieną laiką
8008 Clark Ave.
Telef.: OL 1-1790

skautiškos spaudos ryšininkas New Yorke.

Lapkr. 23 d. Tauro tunto vadijos posėdyje kartu su sk. tėvų atstovais nuspręsta atidėti tunto vienietų registraciją B.S.A. organizacijoje.

KAS TEN TOJE STOVYKLOJE NUTIKO?

(sks) New Yorko sk. tėvų-rėmėjų k-tas paskelbė visiems N. Y. skautams ir skautėms rašinio varžybas tema "Idomjaušias įvykis skautų stovykloje". Visi rašiniai iki 1957 m. sausio 15 d. siunčiami sktn. R. Šilbajoriui, 309 West 109 St., Apt. 1B, New York 27, N. Y.

Rašinio apimtis — bent 4-5 ranka rašyti puslapiai. Jis pasirašomas slaptyvardžiu. Kitame uždame vokie pridedamas raštelis su autoriaus slaptyvardžiu, tikrąją pavardę ir adresu. Sk. tėvų k-tas skiria pirmąją premiją laimėjusiam skautui ar skautei — \$25, antrąją — \$15, trečiąją — \$10. Laimėtojų rašiniai ir nuotraukos siunčiamos "Skautų Aidui".

Rašiniams vertinti komisiją sudaro sktn. R. Šilbajoris, sk. tėvų k-to atstovas dr. Br. Nemickas ir vienas N. Y. Kultūros Tarybos narys. Šiose varžybose kviečiami dalyvauti visi sk. Tauro tunto ir N. Y. skaučių Neringos vietininkijos nariai-narės.

LITUANICOS TUNTO RUDENS SUEIGA

(sks) Lapkr. 22 d. buvo Chicago Lietuvos skautų tunto sueiga. Sueigą pravedė pskt. V. Vijeikis. Jos viešniomis-svečiais buvo skautės, jūrų skautai ir akad. skautai. A. Karnavičius skaitė paskaitą apie Skautybės pradžią.

I paskaitininkius pakeltas Vyt. Šliūpas davė skautininko žodį. Skiltininko laipsnį pakelti — K. Varnauskas, V. Duoblys, o paskiltininkio — K. Žukas, Baltramaitis ir Nalivaika.

Po oficialiosios dalies, buvo

meninė programa. Jos metu gražiai pasirodė jauni smuikinkai P. Matiukas, N. Paulionis ir Švaras. Pabaigai buvo dainos ir šokiai.

Lietuvių Bendruomenės Chicago skyrius paaugojo skautiškam Džiamborės Fondui \$50.

Lapkr. 23 d. Chicago oro skautai paminėjo 3-čias savo veiklos metines. 1953 m. gruodžio mėn. DLK Gedimino skautų dr-vėje įkurta pirmoji lietuvių oro skautų skiltis JAV. Iš jos 1954 m. rudenį išaugo Dariaus ir Girėno oro skautų draugovė, kuriai vadovauja sl. V. Doblys ir psk. R. Sakalas. Oro skautų vienetai jau veikia ir kitose JAV vietovėse. Vienas iš svarbesniųjų oro skautų uždavinių yra aviomodelizmas ir skraidymo propagavimas visuomenėje.

JIE GELBSTI ŽIEMĄ IR VASARĄ

(sks) LSB Vadija "Skautų Aido" Nr. 11 paskelbė Kalėdų gerą darbą visiems Brolijos vietininkams, kuriam skiriamas gruodžio mėnuo. Tikslas — paremti Vokietijoje esančius skautus ir skautes. Visi neuždirbantieji Brolijos nariai aukoja ne mažiau 10 centų, o uždirbantieji ne mažiau 25 c. Vietietų vadovai surinktus pinigus išsiunčia adresu: Mr. T. Gailius, (16) Huettenfeld b. Lampertheim, Litauisches Gymnasium, Schloss Renhof, Germany.

"Vokietijos broliams taip pat reikalingi drabužiai. Peržiūrėkime savo atsargas ir pasidalinkime su pagalbos reikalingais", ragina LSB Vadija.

Tame pat "Sk. Aido" Nr. Liet. Skaučių Seserijos socialinio sk. vedėja vyr. sktn. K. Kodatienė dėkoja už Vokietijos skaučių vasaros stovyklai paremti sudėtas aukas, viso \$260. Pastarajai rinkliavai didžiausią įnašą davė Detroito organizacijos ir visuomenė.

DOVANOS IDĖJA

Pratęsiamas telefonas

Patogus extra telefonas ir kaštuoja tiksliai 85 c. per mėnesį, pridant įvedimo kainą. Puiki dovana šeimai ar draugams.

Saukite mūsų Business Office dėl informacijos

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralenkia visas kitas gerumu ir pigumu.

RAŠOMOS MAŠINĖS kainos nuo \$60.00.
LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.
FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabrikų nuo \$15.00.
PLUNKSNAKOCIĄ 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.
RADIJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transliacijos, nuo \$45.00.

VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportiniai ir nesportiniai drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, ŠABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENES ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus lietuviškus kūrinius. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįmanoma.

Ką bepirtumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paukštmė	2.50
V. Minkūnas	2.00	Balys Sruoga	2.50
Aštuoni lapai	3.50	Mėnuo vad. medaus	2.50
B. Pūkelevičiūtė	3.50	N. Mazalaitė	2.50
Anoj pusėj ežero	1.50	Naktys Karališkuose	2.00
P. Andriūšis	1.50	L. Dovydenas	2.00
Aukso kirvis	2.50	Ora pro nobis	4.00
Juozas Švaistas	2.50	J. Gliuda	4.00
Audra žemaitiuose	2.20	Pavasarių Audroj	2.50
VI. Andriukaitis	2.20	I. Simonaitytė	2.50
Atlaidų pavėsy	4.00	Po Tėvynės dangum	2.00
P. Abelkis	4.00	Žodžiai vytės Nemunėlio.	2.00
Aukso ruduo	1.25	Paveikslai V. Augustino	2.00
M. Vaitkus	1.25	Pragaro pošvaistės	3.50
Būkite sveiki	2.00	V. Alantas	3.50
Dr. S. Biežis	2.00	Pirmas rūpestis	2.00
Baltasis Vilkas	1.00	Jurgis Jankus	2.00
K. Binkis	1.00	Pietų vėjelis	1.50
Baltutis	1.50	Vytė Nemunėlis	1.50
J. J. Bačiūno leidinys	1.50	Paklydę paukščiai I	2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Jurgis Jankus	2.20
B. Stundžia	2.00	Paklydę paukščiai II	2.50
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	2.50
Mirko Jelusiū	2.00	Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaučys	4.50
B. Brazdionis	2.00	Petras Širvokas	2.70
Duktė	2.40	Juozas Švaistas	2.70
Alė Ruta	2.40	Po raganos kirviu	1.50
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Jurgis Jankus	1.50
Leonardas Žitkevičius	1.00	Pabučiavimas	1.50
Don Kamilius mažasis	2.50	J. Grušas	1.50
pasaulis	2.50	Rytų pasakas	3.00
Guareachi	0.80	V. Krėvė	3.00
Doleris iš Pittsburgho	1.80	Raudoni batukai	1.50
Stepas Zobarskas	1.80	Jurgis Savickis	1.50
Eldorado	1.80	Sudie, pone Čipse	0.75
J. Švaistas	1.80	James Hilton	0.75
Gyvačių lizdas	2.60	Strėlė danguje	2.00
Francois Mauriac	2.60	Henrikas Radauskas	2.00
Gimdytoja	1.75	Senas kareivis Matutis	3.00
Francois Mauriac	1.75	J. Jankus	3.00
Gintariniai vartai	2.00	Saulės Takas	2.50
N. Mazalaitė	2.00	Nelė Mazalaitė	2.50
Gyvylių ūkis	1.00	Šilki ir vilkai	1.00
George Orwell	1.00	Runcė Dandieris	1.00
Giesmė apie Gediminą	2.00	Senųjų lietuviškų knygų istorija	3.00
B. Sruoga ir V. Petravičius	2.00	V. Biržiška, kiet. virš.	3.00
Jaunai inteligenti	1.25	papr. virš.	2.00
V. Andriukaitytė	1.25	Saulutė debesėliuos	1.50
Kryžkelės	3.50	L. Žitkevičius	1.50
A. Vienuolis	3.50	Šventieji akmenys	2.00
Kaimynai	2.50	Faustas Kirša	2.00
J. Paukštelis	2.50	Šventoji Lietuva	3.00
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Jurgis Savickis	3.00
J. Petraitis	1.80	Teresė Neumanaitė	3.00
Kuprelis	2.00	J. Burkus	3.00
Ignas Seinius	2.00	Tipelis	3.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	Puigis Andriūšis (įrista)	3.00
Putinas	2.50	Trumpa diena	4.00
Kon - Thi,	3.75	Alė Ruta	4.00
Thor Heyerdahl	3.75	Tomas Nipernadis	2.50
Kaimiečiai	1.25	August Gailit	2.50
V. S. Rymont I-II-III-IV	1.25	Tarp pelių ir vyrų	1.25
I ir II dalis	1.25	John Steinback	1.25
III ir IV dalis	1.25	Užgesęs sniegas	2.50
Loreta	1.80	Aloyzas Baronas	2.50
Stasius Būdas	1.80	Ugnies pardavėjas	1.00
Kregždutė I	1.50	Balys Rukša	1.00
A. Rimkūnas	1.50	Uždraustas stebuklas	2.00
Kregždutė II	2.75	Stasius Būdas	2.00
Kregždutė III	3.00	Vaižganto monografija	6.00
Kovos dėl Lietuvos	7.00	A. Merkėlis	6.00
St. Raštikis	7.00	Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Kolchozai Lietuvoje	0.50	Dr. A. Šapoka	1.50
Z. Bačelis	0.50	Velykų pasakas	1.00
Stasys Dziugas	1.50	N. Butkienė	1.00
Lietuvos pinigai	5.00	Vyturėliai Laukuose	0.75
Juozas K. Karys	5.00	Vikt. Šimaitis	0.75
Laiškai žmonėms	2.00	R. Spalis	1.25
G. Papini	2.00	Vaiškų knygėlė	1.80
Lietuvių liaudies Menas	8.50	M. Valančius	1.80
P. Galaunė	8.50	Varpai skamba	2.50
Moters širdis	2.60	Stasius Būdas	2.50
Guy de Maupassant	2.60	Žemaičių krikštas	2.50
		P. Abelkis	2.50
		Žemaitis nepražus	3.00
		Balys Sruoga	3.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite: DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atspausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Jie peršoko geležinio plūgo epochą

(Nelengvas kūrimasis Kolumbijos žemės ūkyje)

Kolumbijos žemė skirstoma į tris zonas: šalta, kuri randasi aukštyje daugiau 2000 metrų (skaitant nuo jūros paviršiaus) vidutinio šilumo — nuo 1000 iki 2000 metrų ir karšta zona, kuri savo lėkštomis plokštumomis nesieka daugiau, negu 1000 metrų aukščio.

Klimatas tropinis. Yra, taip vad. du metų laikotarpiai, kaip čia įprasta vadinti, vasara ir žiema. Sausas laikotarpis vadinamas vasara, o lietingasis — žiema.

Šaltojoje žemės juostoje yra labai pavojingos šalnos, kurios būna dažniausiai rugpjūčio, gruodžio ir sausio mėnesiais. Pasi-taiko, kad jos pridaro ūkininkams, ypač kultivuojančioms daržoves ar gėles, nemažą nuostolį.

Laukų drėkinimas čia yra labai aktualus klausimas, nes vasaros laikotarpyje labai truksta dregmės ir jos nedavus augalams, gaunasi menkas derlius.

Dienos trumpos — 12 valandų visą laiką vienodo ilgumo. Lietuvoje vasarą turėjome 5 val. ilgesnę dieną ir darbo valandų į dieną susirasdavo 13-15, kai tuo tarpu čia tik 8-9 val. Kiek tas turėjo įtakos tu 4-6 val. skirtumas, atsižvelgiant Lietuvos darbininko darbo našumą ir jo tempą, palieku spręsti patiems skaitytojams.

Lietuvoje ūkininkas į metus turėjo vieną derlių, o čia gali šaltojo zonoje turėti du, vidutinio šilumo ir karštojo — dvigubai tiek ir net daugiau derlių. Tat, iš žemės per tą patį laiką galima ištraukti daugiau pajamų, negu Lietuvoje, bet... kiek reikia įdėti pinigų kovai su augalų kenkėjais ir krintančiomis ligomis visam gyvyjam ūkiui apsaugoti ir kitų nesitiktų nuostolių pakelti. Štai čia ir susidaro stambios ūkio išlaidos, kurios taip ar kitaip nulemia ūkio pelno sąskaitą.

Žemę dirba arba traktoriais arba mediniu plūgu, panaudoję traukos jėgą jaučius. Javus plaua arba kombainais bei kerta-mom ir rišamom mašinom arba kai kur serpu. Čia jie peršoko geležinio plūgo ir dalgės epochą. Lietuvos ūkininkas čia panaudojęs arklio jėgą žemę išdirbti ir dalgę javą nuimti — darytų tiesiog stebuklus savo darbo našumu. Smulkesnieji žemvaldžiai tenkinasi kapstuku bei kitais rankų įrankiais žemę iškapstyti ir į ją sėklą įdėti, nuo žolų ginti ar užaugusį vaisių išimti.

Dabar dėl žemės ūkio gaminų kainų. Jos yra aukštos. Vidurs rinkoje tų gaminų pertekliaus nėra, o dažniausiai jų trūksta. Eksportuojama kava, cukrus, bananai, platanai, apelsinai ir visa eilė kitų greit gendančių vaisių. Bulvių centn. kainuoja apie 10-12 pezu ir kartais pašoka iki 15-20 pezu. Kviečių — nuo 30-40 pezu centn. Miežių — 18-25 pezu. Pieno bonka (750 gr.) nuo 30-45 centavų etc. Ir kiti čia nesuminėti ūkio gaminiai k. a. bulvės, morkos, burokėliai, cibuliai, pupelės, kaliflorai (žyd. kopūstai) agurkai, pamidorai turi tvirtą kainą. Bet kai krašte trūksta gero susisiekimo, o muly takais ne kas daug išnešama į rinką ir toks transportas negali prisidėti prie našaus ūkio pakėlimo ir produktų kainų sumažinimo.

Prie didesnių kelių ir ūkiai puikiau klesti, kai kur modernis-kiausiai tvarkomi ir duoda grū-žaus pelno, ypač gyvulininkystė. Mokesčiai, kaip žemės ūkyje taip ir kitose verslo šakose yra labai maži, o ir darbo gyvojį jėga nebrangi, bet reikia atsiminti nenumatytus mokesčius — il-g a i r a n k a i, tiems mo-kesčiams reikia skirti nuo už-darbio apie 10-25%. Darbinin-kai daugumoje netikę — prasti, darbe labai nespirtūs — vėplos, trūksta atsakomybės supratimo,

JUOZAS BUBELIS

teisingumo jausmo ir begalo lin-kę savintis kas ne jo. Ir bendrai, čia žmogus yra visai kitoks ne-gu mes jį pažinome Europoje ir savo mieloje tėvynėje.

Nemaža mūsų tautiečių yra smarkiai nukentėję iš arčiau ne-pažindami jų. Kitam tas paži-nimo mokslas kainavo nuo 25 iki 35% jojo metinio uždarbio. Vienas iš mūsų žmonių guodėsi sa-kydamas:

"Mes geradarių-kvietėjų bu-vome paleisti į kraštą visai apie tai neapšviesti ir bėgom, kaip avinukai į vilkų bandą..."

Vėl kitas tautietis šitaip porino: "Atvažiuavus mums čia vie-niems iš pirmųjų, mus Medellino gyventojai pasitiko kaip kokius karalius — staugiant sirėnomis ir grojant orkestrams tautinius himnus. O vienas iš įtakingesnių lietuvių, mums tik pėdą minus į šią žemę, sutikęs mus Barran-quill'e pasakė — "Pasitiks jus čia kaip karalius, o gali ateiti laikas, išleis kaip ubagus."

Pasak jo, būtų buvę gerai, kad pirmiausiai kas iš lietuvių būtų suruošę apie krašto klimatą, žmones, įskūrimo galimumus bei panašius kursus, kuriuose būtų pažinta visa tai, kas reikė-jo pažinti. Na, ir kas bebūtų buvę, o vistiek vienas kitas lietu-vis žemės ūkyje savo kantrybe ir didžiu užsispyrimu yra prasi-mušę ir nemažas ekonominio gėrbūvio aukštumas, kaip agr. Balsevičius, Zlotkus ir kt.

Žemė prie miestų centrų, gero susisiekimo ir lygi yra labai brangi. Tokių aukštų žemės kainų vargiai kur pasaulyje rastume. Paminėta žemės rūšį vad. sąbanos — vienas fanigadas (6400 kv. m.) kainuoja nuo 3-10 tūkstančių pezu. Pezo santykis, skaitant oficialiu kursu su U. S. A. doleriu lygu 2,51 pezo, o dabar neoficialiai dolerio santykis su pezu svyruoja 1:5,200 ir kas-dien su tendencija naujo kitimo. Čia ūkininkas, kad ir gauda-mas į metus du derlius, sumokė-jęs už žemę tokią aukštą kainą, ją gali amortizuoti tik per ilgą metų eilę, prisilaikant nemažą ūkinio taupumo.

Lietuvoje gi žemės kaina pirmos rūšies buvo ha nuo 700-900 litų ir tai skaitėsi brangi, o prie didesnių miestų vienas ha (10,000 kv. m.) pirmos rūšies žemės kaštavo ne daugiau kaip 1.000-2.000 litų.

Litą palyginus su pezu, pirkimo galia yra beveik ta pati. Že-mė pas mus buvo pigi gal dėlto, kad ji daugiausiai radosi ūkinin-ko rankose. — 75% mūsų gy-ventojų ji buvo pragyvenimo šaltinis. Ūkininkai buvo nelabai turtingi ir todėl aukštų kainų už žemę niekas negalėjo mokėti, o be to nebuvo mados žemę bi-zinauti.

Kolumbijoje ūkininkų luomo nėra, kaip mes supratome Lietu-voje. Čia žemė yra dar ir dėlto brangi, kad čia viena dalis gy-ventojų nemaža pinigų turi. Tai-gi, čia žemę valdo daugiausiai trutuoliai. Jie turi daug kitų biz-nių ir gyvena daugiausiai mies-

tuose, o biedniem ji yra nepriei-nama.

Žemė tokiems yra biznio ob-jektas. Jie prie žemės neprisiri-šę ir jei kas tik pasiūlo gerą kai-ną, tai ir savo tėviškę parduoda, kai tuo tarpu pas mus Lietuvoje buvo retas atsitikimas.

Kas išgali įsigyti vidutinio šil-tumo žemės zonoje ūkį — sabanos plotą, tas čia gali gan gra-žiai ūkininkauti. Sąlyga, jei ūkis rasis prie nepertoliausiai pra-vesto kelio ar miesto centro.

Karšto klimato juostose ir to-liau jau nuo miestų, taip vadi-namos laonos žemė yra pigi ir ją galima nupirkti mokant už fanigadą net 50 centavų, pusę pezo. Tas klimatas mums netin-ka, ir kas blogiausia, kad tenai neretai siaučia banditizmas ir netrūksta iš džiunglių ateinan-čių kitų gyvų pavoju.

Šaltame klimate, toliau į kal-nus, žemė taip pat yra pigi, ta-čiau ji yra prastos rūšies, be su-sisiekimo (šlaitais nurepliojama asiliuku) ir taip pat pavojinga gyventi jaučiant pavojų iš ban-ditų-bandolierų pusės. Tiesa, to-limosė džiunglės, tarp indijonų yra galima už nieką kurtis, ta-čiau tokie kaimynai visada ty-kos, kaip balto žmogaus kaukolę įsigyti giminės pagarbos žen-klap, jos pasididžiavimui.

Kolumbija yra didelė valstybė. Jos plotas apima apie 1.200,000 kv. kilometrų, o gyventojų — 11.545.372 žm. (suraš. įvykęs 1955 m.). Tokiame dideliame krašte kurimosi galimybės pla-čios kokį tik amatai ar verslą pa-misi, tačiau klimatinės sąlygos ir vietos gyventojų suktumas, svetimumas papročiu, nebuvimas tolimesnio susisiekimo ir krašto giluma, politinė krašto situacija sujungta su bandalierizmu nevie-ną čia atemigravusių pamažu vėl kažkaip atbaido nuo pasilikimo šiame krašte.

Mūsų tautiečių čia priskaito-ma apie nepilnus penkis šimtus. Ir jei patikrintume jų sąžines (o tai sunkus būdas), rastume jų daugumą pasiryžusių ar bylas užvedusių iš čia ateityje išemi-gruoti kitur.

Šio krašto žemvaldžiai euro-piečius mieliai "gaudo" jų turi-mus ūkius administruoti ir kai kur duoda labai geras pragyve-nimo sąlygas. Radosi iš mūsų, kurie sutiko ten dirbti ir ūkyje naujų dalykų įvesti, suprogresy-vinti. Jų tarpe buvo pasimaišę ir keletas mūsų agronomų, bet... tą pažangą bevarydami tie ir anie suklupo. Kita žemė, kitas dangus, mūsų mokslas čia nežan-gus. Ir agronomas jau čia turė-jo pradėti semti tą žemės ūkio mokslą nuo "abėcėlės" ir prakti-koje bandymus daryti.

Nenorėčiau, kad tuo straips-niu ką atbaidyčiau nuo Kolum-bijos krašto. Tegu kiekvienas iš to susidaro savo išvadas, juo la-biau, kad tas kraštas yra labai platus, ganta įvairus ir jame yra galima susirasti sau tinka-mą kampaletį įsikurti. Kaip mi-nėjau, vienas kitas ir mūsų tau-tietis iš žemės ūkio verslo yra gražiai pralobęs ir gal nebemano kitur naujos įsikūrimo laimės beiškoti.

Santariečių gyvenime

Kodėl tampama santariečių? — intriguojantis klausimas! Ne-turime, kaip A. Nykos-Niliūno Pirmosios Elegijos žmogus, "nei motinos, nei tėvo, nei tėvynės, nei idėjos". Esame patriotai emi-gracijoje. Niekas mūsų negimdė ir niekas, be Juozo Bačiūno, ne-pagloboja, kai pasidaro per daug sunku. Neturime nė santariečių vadovėlio, ir esame pati netur-tingiausia studentiška organiza-cija

O tačiau kai iš kokios diaspo-ros sugrįžti į santariečių būrį, vi-sada surandi naujų jaunų žmo-nių — ir tai kaip tik tokių, ku-riais norisi džiaugtis ir didžiuo-tis. Gal ir gera, kad santarietis-kam apsisprendimui yra daug kliūčių — nes ar galėtume tiek didžiulius savo žmonėmis, jei jie nebūtų tie, kurie moka imtis pa-ties sunkiausio sprendimo, jei taip įsitikinimai ir protas liepia?

Plati yra skalė priežasčių, nu-vedusių į šį apsisprendimą:

— Santarai priklauso todėl, kad ji suteikia geriausias sąly-gas dirbti realy, šiandien reika lingą lietuviškąjį darbą. Iš vie-nos pusės, įnain nėra apskrovusi iš praetis atsigabentais rakan-dais, kuriuos nuolat reikėtų tai-kyti ir ginti nuo negailestingo laiko danties. Santara šiandieniš-ka, ne archyvinė. Iš kitos pusės, joje yra susibūrę tiek artimi ir tarpusavy pasitikę žmonės, kad pranyksta reikalas visokiems biu-rokratiniam formalumam ir pa-saulėžiūrinėm trintim, kurių tai vieno, tai kito buvo virš galvos daugely kitų organizacijų. Tokie dalykai vis nukreipia energiją į lankas. O Santaroje aš galiu ją atiduoti visu šimtu procentų dar-bui.

— Esu santarietis, kadangi ti-kiau Santaroje po truputį išsi-skleidžiančiu žmoniškumo idea-lu, kuriame visą žmogaus vartę duoda jo laisvieji kūrybiniai veiksmai, išplaukia iš savaran-kiško apsisprendimo ir užsian-gavimo savo tikėjimui (koksa! jis bebūtų). Nėra ši idėja pa-kankamai išryškinta, bet aš ja tikiu, ir santarietis praktiškai jį pagerbia net ir tada, kai jos žodinių formulacijų visiškai ne-žino.

— Politiškai susiskaldžiusioje mūsų visuomenėje Santara yra vienintelė akademinė organizaci-ja, priėmusi konkretų uždavinį taikyti ir vienyti — ir vienyti ne tuos, tarp kurių vienybė vis-vien neįmanoma, o tuos, tarp ku-rių ji tiek pat galima, kiek ir būtina.

Politinė kiekvienos bendruo-menės stiprybė yra jos brandu-sis ir nuosaikūs vidurys. Lie-tuvių visuomenėje šis nuosai-

LAKE ERIE LUMBER CO.

1321 MARQUETTE

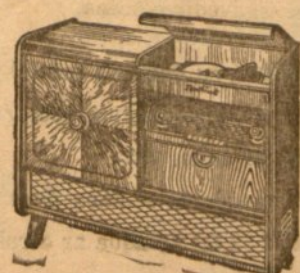
Izoliacijos, porčių medžiaga, fanera, durys, langai ir kita. Pramonės medžiaga. Tuoju pristatoma.

ELMER HOCKER, Mgr.

Vienas blokas N. W. iš E. 55 St. ir St. Clair Ave. Henderson 1-5080

NAUJAUSI 1956 M. MODELIAI

Vokiškų radijo aparatų su visais patobulinimais. Lengvai ima Europą. Turi visas bangas. Yra ir su patefonais.

NAUJI MODELIAI IMPERIAL

radijo aparatų. Drauge patefonas ir baras. Visos bangos. Nepaprastai gražūs.

Pirk šiuos aparatus — niekad nesigailėsi!

Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

kusis vidurys yra suskaldytas ir neefektyvus. Todėl ir įsivyrąja daug kur visokio plauko ekstre-mistai. Aš esu santarietis, ka-dangi noriu dirbti, kiek galima, — o kada negalima, bent reikšti savo įsitikinimą, kad reikia dir-bti — nuosaikiojo vidurio žmonių suvienijimui lietuvių visuome-nėje.

— Nesu santarietis dėl to, kad Santara man padėtų išreikšti tai, ką turiu pasakyti. Jokia organi-zacija nepadaeda kurti. Gal ne-trukdo. Bet aš jaučiuosi įsipare-igojęs žadinti jaunojoje kartoje rūpestį tuo, kas man didžiai rū-pi — visų, kas tikra ir gyva lie-tuvių kultūroje. Ir man rodosi Santera vienintelė studentų org-anizacija, kuri ir turi pagrindų dvasinėmis vertybėmis rūpes-čiui, ir nebando jo nukreipti vie-na kuria siaurai aprėžta linkme. Esu santarietis dėl to, kad noriu savo vertybes perduoti tiems, iš kurių daugiausia tikiuosi jaut-rumo.

— Didžiausia spraga lietuvių visuomenės dvasinėje sąrangoje laikau humanistinės krikščioniš-kos tradicijos trūkumą. Turi bū-ti — tave patį bendruomenės są-ranga ir minių psichologija kaž-kaip priverčia — arba konservaty-vių ir per dažnai fanatiškų "bažnytnių", arba indiferentų ir ateistų. Bet yra juk ir kelias, kuriame žmogus gali išsaugoti visą savo tolerantiškumą kitoms pažiūroms, atvirumą naujoms idėjomis, pagarba, kad ir kiek skirtingam žmogui — gali išsau-goti visą savo humaniškumą drauge su apsisprendimu savo gyvenime už pagrindines krikš-čioniškas vertybes.

Verčiau reikia tokios tra-dicijos, nes be jos krikščionybė lietuvių bendruomenėje stačiai gresia uždusimo grėsmė. Nors Santara ir nieko dar nėra šia linkme veikusi, bet aš tikiu jos religine galimybe: ji turi pakan-kamai rūpestį didžiuliosios ver-tybėmis, pakankamai tolerantis-kumo nuomonių skirtumams, ir pakankamai krikščioniškos kul-tūros žmonių, neaukiančių šė-tono kiekvienam, kuris neina drauge su jais...

• Lietuvių Studentų Sąjungos visuotinio suvažiavimo darbuose dalyvavo visa eilė santariečių. Rezoliucijų komisijoje Julius Lintakas, rengimo komisijoje Lionė Liškūnaitė, registracijoje ir kituose darbuose Dalia Modes-tavičiūtė, Rasa Betkauskaitė, Daina Rutkaitė, Algis Jusky, Vytautas Vidugiris. Akademinės spaudos parodą surengė Gabrie-lis Gedvilas, Leonas Narbutis, Dalia Juknevičiūtė, Danutė Sa-kalauskaitė. Paskaita tema "Są-junga penkių metų perspektyvoje" skaitė Saulius Šimoliūnas, žurnalo "Lituanus" reikalais pranešimą davė Sąjungos Užsie-nio Skyriaus pirmininkas ir "Li-tuanus" vyriausiasis redaktorius Leonas Sabaliūnas, "Studentų Gairių" klausimais redaktorius Rytas Babickas, su pirmųjų me-tų Sąjungos veikla supažindino Julius Šmulskštys, Vytautas Ka-volis perdavė Bostono skyriaus pranešimą. Spaudos konferen-ci-joje eilė santariečių atstovavo studentiškos spaudos skyrius. Visose diskusijose Sąjungos pro-blemomis dalyvavo didelis skai-čius santariečių. Paminėtinas Gabrielio Gedvilos pasiūlymas paremti prof. M. Biržišką. Suva-žiavimui pirmininkavo ateitinin-ka, pirmaisiais kandidatais liko santariečiai.

• Išėjo biuletenio "Santara" Nr. 5. Turinysje duotas išsamus visuotinio suvažiavimo vaizdas, paskelbti pirmieji kultūrinės an-ketos daviniai, platus skyrių veiklos aprašymai. Redaguoja J. Rekašius, L. Janulevičiūtė, ad-ministruoja J. Sostakas.

• Padėkos šventės proga Chi-cagoje įvyko Santaros posėdžiai, kuriuose dalyvavo visi Centro Valdybos nariai, skyrių valdybų nariai bei atstovai. Lapkričio 23

nį per pietus. Išvažiuoja antra-dienį per pietus.

Stovyklos vieta: Lake Shore Manor, Lake Shore Road (1000 pėdų nuo Route 3 and Route 11), Laconia, N. H. Tel. 1103.

Savaitgalio (3 dienų) kaina \$18.00. Šis mokestis padengia nakvynės, pusryčių, pietų ir va-karienės išlaidas. Maistas bus duodamas pagal kiekvieno sto-vyklautojo pasirinkimą (menu). Mėgėjams čiuoži yra čiuożyk-la (prašome pasiimti pačiūžas). Slidinėjimo reikmenis bus gali-ma išsinuomuoti vietoje. Kita programa bus paskelbta vėliau.

Šios stovyklos tikslas praleisti laiką gamtoje, nuotaikingai su-tikti Naujos Metus ir susipa-žinti su naujais studentais ir studentėms iš kitų vietovių.

Dalyvauti kviečiami visi ryti-nių pakraščio studentai. Nori stovyklauti prašomi registruotis vietos Studentų Santaros sky-riuose arba tiesiogiai pas:

Vladą Eikimą,
33 Clarence St.,
Brocton, Mass.

Registruojantis prašom pa-siūsti \$5.00. Vietų skaičių ribo-tas — ne daugiau kaip 55 sto-vyklautojų.

Studentų Santaros Detroito skyriaus ruošiamą žiemos sto-vyklą įvyks Vidurinių Vakary slidinėjimo sostinėje — Caber-fae, prie Cadillac miestelio, Mi-chigane.

Vietovė labai puiki slidinėji-mui tiek pradėdantiems, tiek pa-žengusiems. Yra 25 slidinėjimo takai, 16 liftų užtraukiančių į viršų, slidinėjimo instruktorių, restoranų, 3 laukų slidinėjimo takai. Slides ir batus galima iš-sinuomuoti vietoje.

Programoje numatoma slidi-nėjimas, rogutėmis važinėjimas, pavaikariais paskaitos, diskusi-jos, linksmavariai. Smulkii pro-grama bus paskelbta vėliau.

Žiemos stovykla vyks nuo gruodžio 28 d. iki gruodžio 30 d. Church's Motor Court, Junc-tion M-55 ir M-115 on Lake Ca-dillac, 6444 E. M-115, Phone PROspect 5-3547, Cadillac, Mi-chigan.

Kabinos jaukios ir erdvios ir tik 10 min. kelio nuo slidinėjimo vietos. Nakvynė kainuos \$2.75 dienai (trim dienom \$8.25); maistas kiekvieno nuožiūra — galima gamintis patiems arba valgyti restoranuose.

Registruotis prašoma vietos Santaros skyriuose arba tiesio-giai pas:

Zenoną Rekašių,
20044 Santa Rosa,
Detroit 21, Mich.

Turima tik 30 vietų, todėl visi prašomi registruotis nedelsiant.

Studentų Santaros
Bostono-Broctono ir
Detroito skyrių Valdybos

KAS

UŽSISAKE

DIRVA —

TAS NESIGAILEJO!

SANTAROS ŽIEMOS STOVYKLOS

Bostono-Broctono Studentų Santaros skyriaus ruošiamą žie-mos stovyklą — Naujų Metų su-tikimas įvyks Laconia, New Hampshire kalnuose nuo gruodžio 29 d. iki sausio 1 d. Visi stovyklautojai renkasi šeštadie-

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agen-tūra.

Per šią agentūrą galima pasiūsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (ody, drabužių, medžiagų, vaisių, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašome užėti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO.

720 Literary Rd. (Westside)
Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PROspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmad. iki Penktad. nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 ryto iki 7 v. v.

SENIAU IR DABAR

Kaip komunistai ruošėsi užvaldyti Ameriką

K. S. KARPIUS

V.

"Negrų Tautos" organizavimas revoliucijai

Dr. Bella Dodd, papasakojo kaip komunistų atstovas Marcantonio laimėjo rinkimus į Kongresą lapkričio mėn., 1946 metais, toliau pasakojas:

Rinkimus laimėjome mes. Kai respublikonų kandidatas Scottoriggio nuo užpuolikių sumušimo balsavimo rytą, vėliau ligoninėje mirė, mano balsavimų vajeaus darbuotojai buvo pašaukti policijos nuovadon klausinėjimams. Tarp jų ir Tony Lagana, kurį policijos nuovadoje laikė ir tardė kelias valandas.

Kas ten atsitiko, ar jis ką išdavė, ar suteikė informaciją kas galėjo ką nors įvėlti toje žudystėje aš nežinau. Pagaliau jis buvo paleistas. Tą naktį jis dingio. Keli mėnesiai vėliau jo lavonas buvo rastas East upėje. Tai ant- ra žudystė ryšyje su išrinkimu į Kongresą komunistų draugo Marcantonio.

Mane pasiūlė tardymams distrikto prokuroras. Klausiamas, kodėl aš tapau komuniste, atsakiau senai naudojamu ir paprastu komunistų atskirtimu: "Nes tik komunistai pasirodė rūpinasi darbo žmonių reikalais 1932 ir 1939 metais".

(1932 metais prasidėjo ekonominė krizė, 1933 metais pasiekusi aukštumos, ir besitęsusi iki 1940 metų, visu Rooseveltto prezidentavimo laiku. Jis buvo išrinktas 1932 metais. Komunistai, laisvai veikę apie 10 metų, ekonominę krizę panaudojo savo propagandai, partijos stiprinimui, kapitalizmo smerkimui. — K.).

Tačiau aš jau neturėjau to gilaus įsitikinimo apie partijos rūpinimąsi darbo žmonių reikalais. Aš dabar žinau, kad partijos veikla susidėjo iš suvedžiojimų ir išdavystės.

1946 metų gruodžio mėn. partijos visuotinio komiteto suvažiavime buvo smulkiai išgildinta fantastiškas planas pradėti vajų už pietų negrų "apsisprendimą", pasalinga Stalino teorija, kurią dabar pradėjo piršti vykdyti komunistų vadas Foster. Tikslai susipratimas ir kantrybė, kokią parodė apsišvietę ir rimtai galvoję negrai tam pasipriešindami, su- laikė nuo to žygio.

Trumpai sakant, tai buvo teo- rija, kad negrai pietuose apsi- sprendžia ir paskelbia savo sa- vistovią tautą, kuri kaip paverg- ta tauta pradeda kovą už išlais- vinimą. Ir komunistai stoja jai su visa pagalba iškovoti nepri- klausomybę.

Partija išdirbo projektus pa- kelti negrų troškimą įkurti savo tautą, kurstant juos sukilti ir rei- kalauti teisės asiskirti nuo Ame- rikos federalės valdžios, savo ne- priklausomam gyvenimui.

Tai buvo teorija ne negrų ge- rovei, bet revoliucijos samyšiui sukelti, paskiau panaudoti Ame- rikos negrus pasaulinei komu- nizmo propagandai, patraukti į save visus juoduosius ir kitų spalvų žmones. Amerikos negrus, komunistai planavo panaudoti įrankiu savo ruošiamai Ameri- koje revoliucijai.

Naikino kitus — ir aš to tikėjau

Bėgyje paskutinių keletos mė- nesių 1947 metais aš pradėjau pergyventi neaiškumo krizę. Už- tikrinimas, kokį taip ilgai turė- jau komunistų partijoje, dingio. Sirgau kūnu ir protu, jausdama nuolatinę baimę, kad dedamos pastangos mane sunaikinti. Juk mačiau kaip žiluriai ir metodiš- kai buvo naikinami kiti.

Ėmiausi savo teisių praktikos, norėdama užmiršti savo baimę, tačiau viduje kankinausi ir nuo

to nukentėjo mano profesija. Ne- žinojau kaip ir kada kirvis kris ant mano galvos. Žinojau, kad mano kabinetas apsuptas parti- jos šnipų, bet neturėjau priemo- nių jų atsikratyti. Laikas nuo laiko komunistai agentai ateida- vo į mano kabinetą su pasiūly- mais dalyvauti kai kuriuose be- reikšmiuose veiksmuose. Žino- jau, kad jie lankėsi visai ne tuo tikslu.

Partijos finansai niekad nebu- vo svarstomi sričių ir visuotino komiteto posėdžiuose. Jokios fi- nansinės apyskaitos nebuvo da- romos. Periodiškai mes suplanuo- davom vajus pinigams kelti, pa- prastai ragindami darbininkus aukoti savo dienos uždarbį. Ži- nojau taipgi, kad partija turi ki- tus pajamų šaltinius.

Karo metu aš patyriau, kad partija turėjo indėlius eilėje in- dustrinių įmonių, kurių aukstie- ji pareigūnai buvo partijos na- rių.

Buvo įsteigti naktiniai klubai, su prielankių politikierių sutiki- mu ir leidimais. Juose buvo pa- statyta gražios partijos panelės vilioti turtingus klijentus ir tuo rinkti pinigų partijai.

Tie klubai buvo gera priemonė patraukti į partiją iš plačios Amerikos supilaukiant New Yor- kan meno srityje talentingą jau- nimą, duodant progas iš jų pa- daryti atkaklius komunistų ko- votojus.

Partijos slapti nariai, kurie dirbo kongreso komitetuose, kaip pav. Trumano (kai jis dar buvo senatorium) komitete, kuris ty- rinėjo mažų biznierių gyvenimo sąlygas, padarė naudingus parti- jai ryšius biznio pasaulyje. Jie pravedė įsteigimą Progresyvių Biznierių Komiteto Rooseveltto išrinkimui 1944 metais. Per tuos biznierių, partijos nariai įsiga- vo į vietinius Prekybos ir Pra- monės Rūmus. Juose darė toles- nius ryšius su didesniais biznie- riais ir pramonės žmonėmis, ku- rių rekomendacijomis komunis- tai advokatai ir ekonomistai ga- vo vietas įvairiose respublikonų ir demokratų planavimo grupėse, ir nepartinėse organizacijose ir valdžios įstaigose.

Visa propaganda buvo veda- ma už Rusiją, už rėmimą jos ka- ro metu. Ir veik visi žymesni amerikiečiai buvo padaryti so- vietu draugais ir rėmėjais. Komu- nistiniai agitatoriai studentų tarpe, kolegijose ir universite- tuose, redagavo studentų orga- nus. Radijo stotys buvo apsta- tytos komunistais kalbėtojais, propagandistais. Komunistai už- ėmė žurnalistų organizacijos va- dovybę, užpildant redakcijas ko- munistais žurnalistais. Kino in- dustrija ir artistai patekė komu- nistų vadovybėn pradėjo gamin- ti pro-sovietiškas filmas, ir tam paruošta visuomenė visa tai to- leravo.

(Bus daugiau)

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

Gaunama pas knygy platintojus ir pas leidėją:
L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.
223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai.
Kaina \$5.00

Rašomosios mašinėlės visų ge- riausių firmų, o jų tarpe gar- siosios SMITH-CORONA, bet- kurios kalbos raidynais, — iš- Lietuviškas raidynas greta pil- no ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augėdau. simokėtinai. Naujausi modeliai.
V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

Melbourn olimpiadoj kun. B. Richards su kartimi peršoko 14 pėdų ir 11½ colių aukštį. Tuo jis ½ colio pagerino 1952 m. savo rekordą, laimėdamas naują aukso medalį.

Praeitis įpareigoja

Anais laikais, kai Lietuva "pa- teko" Rusijos žinion, Lietuvos bajorai negalėjo pamiršti buvu- sios didelės valstybės. Priklau- symas Rusijai jiems buvo pažė- minimu. Todėl dažnai ėmė skam- bėti caro valdžiai priešingi bal- sai. Nerimo lenkų ir lietuvių ba- jorai: mat rusų valdžia susiau- rino jų teises, o jie negalėjo pa- miršti buvusių laisvių. Ypač su- bruzdo prieš rusų valdžią jau- nuomenė — mokiniai ir stude- tai. Jie buvo įsikūrę slaptų drau- gių, kurios rūpinosi taisyti vi- suomenės gyvenimą.

Baudžiauninkai, nesulaukdamai laisvės, žemės ir Lietuvos, ėjo sunkią baudžiavą. Didelius mo- kesčius mokėdavo ir dar reikė- davo kariuomenė tarnauti 25 metus. Žmogus išėjęs jaunas, grįždavo pasenęs. O kiek jų ir visai nebeįsivaizdavo.

Caro valdžia žmonių laisvės troškimo nekentė ir persekiojo tuos, kurie tik drįsdavo kalbėti apie laisvę.

1831 metais kilo sukilimas. Pirmiausiai sukiolo žemaičiai. Valstiečiai atsisakė mokėti val- džiai mokesčius ir eiti į kariuo- menę. Vietomis sukilėliai atsi- ėmė jau paimtus naujokus.

Caro kariuomenei pavyko nu- malšinti sukilėlius ir daugelį su- grūsti į kalėjimus.

Vilniaus universitetą uždarė, lietuviškus įstatymus panaikino ir įvedė savus. Tik Suvalkijoje liko prancūzų įvesti įstatymai.

Laisvės troškimas niekad nebuvo numarintas

Visos mūsų turtingos ir tra- giškos istorijos būvyje lietuvių tauta labiausiai brangino savo sukurtas dvasines vertybes ir dėl jų kovojo. Kai buvo paže- džiam lietuvių garbė, kai reikė- jo kovoti dėl laisvės, anuomet lietuvis nesakė ar "apsimoka" kovoti. Jis ėjo ir kovėsi. Neiš- gąsdindavo jo nei priešo gausu- mas, nei jo ginklų pranašumas.

Prisiminkime 1905 metus. Tai buvo be paliovos trukusi kova dėl Lietuvos laisvės.

Kražių moterys ir vyrai su akmenimis ir pagaliais stojo ko- von prieš caro imperijos gerai ginkluotą armiją, kai buvo pa- žaista lietuvių garbė, kai prišėas

tų pateko į jos buvusių kaimy- nų rankas. Tai kas Lietuvai li- ko, yra didelės ir garsios praei- tyje istorijos tik pats branduo- lys.

išdrįso išniekinti lietuvių šven- tove.

1905 metais lietuviai kaimie- čiai medžiokliniais šautuvais ap- siginklavę vaikė iš savo valsčių rusų policijos būrius, nes kovojo dėl savo laisvės.

Pirmosios vokiečių okupacijos metu lietuvių daugiau žuvo ne- gu pirmajame pasauliniame ka- re. Vyko egzeksijos, būriais bu- vo suimėjami, kankinami ir žu- domas jaunimas. Deginami kaimai už ginkluotą pasiprieši- nimą okupantams.

Bet tai lietuvių neišgąsdino. Kova ėjo vis smarkyn ir atkak- lyn, nes negalėjo laisvės gyve- nusieji pakelti brutalių okupan- tų priespaudos.

Lietuviai laisvės neišsižadės

Lietuvių tautoje niekada ne- buvo užmigusios praeities vals- tybingumo tradicijos. Lietuvių tauta niekad nėra valia, be ko- vos, nebuvo išsižadėjusi savo laisvės.

Praeityje Lietuva gynė Euro- pos vakarus nuo totorių, o Euro- pos rytus nuo germanų. Ir žiau- riai atlygino Lietuvai ir rytai ir vakarai už tą auką.

Lietuvos 3/4 etnografinių plo-

Tame branduolyje yra susi- kaupusi visa mūsų tautos galia. Todėl galime sakyti, kad mūmy- se teka kraujas, kuris yra jot- vingių drąsos, žemaičių atkak- lumo, dzūkų ryžtumo, aukštai- čių - rytiečių veržlumo, o visų kartu laisvės ir krašto meilė.

*

Šiuo politinio nerimo laiku, kiekvienas lietuvis, kur jis be- gyventų, turi pajusti didžią sa- vo pareigą mūsų tautos laisvei ir garbei atgauti. Kiekvienas tu- rime elgtis taip, kad ateinančios kartos nesigėdintų savo tėvų ir senelių prisiminti.

J. Miškinis

Clevelande
APYLINKĖSE

Clevelando Lituanistinė Vysk. M. Valančiaus Mokykla praneša, jog Lietuvių Bendruomenės Cle- velando Apylinkės Valdyba, pa- skelbdama (š. m. Dirvos Nr.

Š U O

Gražus žvėris žalių laukų,
Apžėlęs arba be plaukų.
Meilus, tarytum kūdikėlis,
Vis galvą į tave pakėlęs.
Palaizo padą kietadį
Ir iš akių išskaito žodį,
O prisigretinęs svečiuos,
Žiūrėk — prie stalo pabučiuos.

Tiktai kai tau kaimynai ploja,
Jis už pečių staiga suloja,
O kai sakai, kad tai netinka,
Beglostomas įkanda kinką,
Ir kančioje sušunkam: "Va,
Maniau žmogus, o čia šuva!"

Ir taip nuo pirmo šunio Judo
Lig šiol jais mus likimas pjudo.
Juo mes gyvename ilgiau,
Šunų — daugiau, daugiau, daugiau...

Iš A. Gustaičio "Anapus Teisybės"

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Krautuvės valandos: Nuo pirmadienio iki ketvirtadienio 10 a. m. iki 9 p. m.

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the **MAY** co's **BASEMENT** store

LIUKSUSINIO PATOGUMO DOVANOS

Gražaus Rayon Crepe

DYGSNIUOTOS
Apsauginės ir Pižamos

3.99
Vienas

Apsauginė... Graži pilno kirpimo, su guzikais priešakyje, su pla- čiom rankovėm, ir gražia išvaizda, apvedžiotas juodai, su dideliais kišeniais. Dydžiai 12-18. Coral ar aqua.

Pižamos... Gražios pižamos mandarin stiliaus dygsniuotos vir- šum ir juodom kelnėm. Dydžiai 32 iki 38 aqua ar coral. Ir jos yra plaunamos.

Pašto ir telefono užsakymai priimami... Šaukite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Lingerie Department

48) dailiojo skaitymo, deklavi- mo ir iškalbos konkursą, su mo- kykla nebuvo susitarusi nei dėl mokyklos, kaip švietimo įstaigos, dalyvavimo, nei dėl jos talkini- kavimo.

Mokyklos Vadovybė

Red. pastaba.

Mes neturėjome galimybės iš- siaiškinti kas kaltas, kad tokie pareiškimai atsiranda prieš pat konkursą, bet šį pareiškimą at- nešusį p. Garkauską ir vėliau mo- kyklos vedėją p. Tamulionį ispė- jom, kad nuo jo skelbimo susi- laikytų, nes tai bus kenkimas užsimotam gražiam sumanymui ir bendram lietuviškam darbui. Bet redakcijos nebuvo paklausa- ta ir pakartotinai paprašyta jį paskelbti.

Atvyksta BALF pirmininkas

kan. J. Končius ir gruodžio mėn. 8 d. 7 val. vakaro lietuvių salėje padarys pranešimą BALFo rei- kalais.

BALFo rinkliava Clevelande pratęsta iki gruodžio mėn. 15 dienos.

Laiškas redakcijai

Lapkričio mėn. 29-tos dienos numeryje, Dirvoje, Clevelando skyriuje, Bendruomenės apylin- kės valdyba padarė tokią pasta- bą: "Turėtų susirūpinti L. L. Karo Invalidų Draugija ar Ra- movė".

Invalidas A. Mackevičius iš L. L. Karo Invalidų Draugijos yra gavęs šiais metais 135 dolerius, o iš "Ramovės" 100 dolerių. L. L. Karo Invalidų Draugija turi 21 narį invalidą ir dar sunkes- nėje padėtyje, kurie neturi ran- kų ir kojų, o ką čia bekalbėti apie invalidą A. Mackevičių.

Labai būtų malonu aprūpinti invalidą A. Mackevičių ir kitus, jei L. L. Karo Invalidų Draugija turėtų lėšų.

Turime garbės pranešti, kad šiais metais lapkričio mėnesį 23 diena, L. L. Karo Invalidų rin- kimo vajeaus mėnesyje, gavome tik 23 dolerius iš Philadelphiajos Tautinės Sąjungos. Tai ir visos L. L. Karo Invalidų pajamos...

Tad širdingai dėkojame apy- linkės valdybai už pastabas.

L. L. Karo Invalidų
Draugijos Valdyba

Clevelande ir apylinkėse

Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus valdyba

pasiskirstė pareigomis. Pirminku išrinktas adv. J. Smetona, vicepirminkais J. Čiuberis ir K. S. Karpis, sekretorium St. Astrauskas, išdėstė V. Orintą, nariais E. Skrabulytė ir Karolis Morkūnas.

Prieš Srovę vaidinime,

kurį atliko Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris, buvo susirinkę virš 300 clevelandiečių. Vaidinimą ir po to balių rengė Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Clevelando skyrius.

Malonu, kad vaidinimo žiūrėjo nemažas būrys lietuvių jaunimo, kuris rado geros progos susipažinti su kun. Strazdelio gyvenimu ir jo asmenybe.

Žinoma, dėl paties vaidinimo, dėl per ilgą pertrauką, dėl kai kurių aktorių klupimo sovo rolių nemokant, gal ir būtų galima Dramos Mėgėjų Sambūriui padaryti priekaištų. Bet kai atsimeni, kiek mes turime laiko tokiems reikalams skirti, kiek iš viso benori tokiais darbais užsiimti, jų pastangas tenka pagirti ir linkėti, kad darbe nepavargtų.

Gruodžio 17 d. sukakties minėjimas

Gruodžio mėn. 16 d., sekmadienį, 3 val. p. pietų, K. S. Karpis namuose, Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus ruošia gruodžio mėn. 17 d. minėjimą. Minėjimo programoje numatyta paskaita ir meninė dalis. Po to bus bendros vaišės.

Minėjime kviečiami dalyvauti Tautinės Sąjungos nariai ir prijauniančioji visuomenė. Įėjimas su pakvietimais, kurie gaunami pas V. Orintą (tel. SW 5-6492). Karolį Morkūną (telefon. RE 1-1650) arba Dirvos redakcijoje. Tautinės Sąjungos nariams atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami.

A. a. Marijos Skardžiuvienės

mirties metinių minėjimas įvyks gruodžio mėn. 15 ir 16 dienomis Naujosios Parapijos bažnyčioje. Gruodžio mėn. 15 d. 8 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos, o gruodžio mėn. 16 d. suma.

A. a. Marija Skardžiuvienė yra žuvusi gruodžio mėn. 13 d., anksčiau rytą einant į darbą.

Clevelando živilėi penkeri metai

(sks) Lapkr. 30 d. Clevelando Neringos tunto živilės skaučių draugovė Lietuvių Klubo apatinėje sėlėje gražiai atšventė savo 5-sias metines.

Sueigos pradžioje živilėtės davė lietuviškum pasižadėjimą, paskaita dr. vės veiklos apžvalgą, įsakymai ir sveikinimai.

Sveikino turtininkė pskn. Petukauskienė, Birutės skaučių ir Vytauto Didžiojo skautų dr. vės. Vytautėnų draugininkas vyr. sktn. V. Kizlaitis živilėtėms įteikė Vytauto Didžiojo dr. vės albumą su skautiškojo gyvenimo nuotraukomis.

Po sueigos buvo smagus lauželis, dainos, pačių živilėčių paruoštos vaišės, žaidimai ir šokiai.

Živilės draugovė vadovauja draugininkė vyr. sktn. J. Laikūnaitė. Jai stropiai talkininkauja Gervų skiltininkė — v. sl. J. Drasutytė, Pelėdų skiltininkė — v. sl. A. Malcanaitė ir Lapių skiltininkė sl. G. Kijauskienė. Vadovų energija ir skaučių įdėtas darbas šioje šventėje buvo pasigerėtinis. O tuo pačiu ir dar kartą skautiškojo jaunimui suteikta miela proga praleisti jaunatviškos programos vakarą.

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**

**The
Cleveland
Trust Company**
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

P. J. Ziūrys

su poniu buvo išvykę į New Yorką, kur aplankė savo artimuosius. Dar šį mėnesį p. Ziūriai rengiasi vykti atostogų į Floridą.

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior
(kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvius klientus. Būtinai atsilankyt j mūsų krautuvę ir pareikškit savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

Teko patirti, kad vasario vidury ir vytautėnai ruošia staigmeną, kurio kvies seses živilėtes.

Skaučių kursai

(sks) Gruodžio 2 d. Clevelando skaučių Neringos tunte prasidėjo jaunesniųjų vadovų lavinimo kursai. Jiems vadovauja pskn. S. Mockuvienė.

Paulina Mozuraitis,

lietuviams gerai pažįstama įvairios apdraudos agentė, dabar lanko Western Reserve Universitetą ir specialiai gilinasi apdraudos klausimuose. Mano, kad pagilinus žinias savo specialybės galės savo klientams dar daugiau patarnauti.

Sofija Mudrauskienė,

Dirvos rėmėja, ir šiais metais išvažiuoja į Floridą. Ten išbus 6 mėnesius, iki pavasario. Jos adresas: 1543 S. W. 7 St., Miami 35, Fla.

O. ir Ed. Karnėnai

persikėlė į kitą namą. Dabartinis jų adresas: 1118 Rutherford Rd., Cleveland 12. Telefonas: ER 1-4732.

Mirė Motiejus Miliuskas

Clevelando seniesiems lietuviams pažįstamas Motiejus Miliuskas mirė lapkričio mėn. 24 d. Palaidotas lapkričio mėn. 27 d. Kalvarijos kapinėse iš Šv. Jurgio bažnyčios.

Velionis buvo gimęs 1890 metais Lazdijų valsčiuje, Seinų apskr. Prieš du mėnesius jau buvo išėjęs į pensiją.

Velionies giminės reiškia padėką visiems giminėms ir pažįstamiems dalyvavusiems šermėnyse ir palydėjusiems į kapus.

ARTEJANT ŠVENTĖMS

Baltic Delicatessen (6908 Superior) pasiūlo artėjančių švenčių stalui įvairių delikatesų, kaip importuotų silkų, šprotų, minagų, džiovintų baravykų, rūkytų kumpių, dešrų, skilandžių, na, ir be ko švenčių stalas neapseina — vyno, šampano, alaus, likerio, vaisvandenių.

Be to jau gautas didelis transportas importuotų saldinių ir šokolado, pradedant populiariais Van Houten, baigiant garsiais Tobler'o šokoladais ir liukusiniuose įpakavimuose vokiškų saldinių dėžėmis.

Akvilina ir Bronius Gražuliai

Dirvoje galite gauti

šventinių sveikintųjų kortelių, kopytelių, lietuviškų kryžių, vyčių ir labai didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Dirva kasdien atidaryta nuo 7 val. ryto iki 4 val. vak. ir nuo 5 val. vakaro iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais atidaryta nuo 8:30 iki 1 val.

Sodybų ir sodų savininkams

Sodybų dekoratyvinis tvarkymas, sodų priežiūra, įvairių medelių (dokoratyvinių ir vaisinių) ir kambarinių gėlių parūpinimas. Kreiptis į prityrusį specialistą: V. Apanius, PO 1-5614

Išnuomojamas 5 k. butas

lietuvių gyvenamam rajone. Šaukti telefonu: KE 1-5620

Išnuomojamas butas

4-rių kambarių — 6811 Whitney Ave. Teirautis nuo 9 v. ryto ligi 3 v. po pietų.

Išnuomojamas 5 k. butas,

apačioj. Hecker gatvėje — lietuvių rajone. Yra didelis sklypas ir porčiai. Kreiptis: 7202 Hecker Ave. bet kurio laiku.

Išnuomojamas butas

nedideliai šeimynai. Saulėti, gražūs kambariai antram aukšte Yra ir garažas. Kreiptis: 986 E. 79 St., telef. UT 1-9696.

Išnuomojamas namas su 5 kambariais.

Kreiptis: 12604 Carnado Ave. Tel. PO 1-5350

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair rajone geras 4 šeimų mūrinis namas. Naujas gaso šildymas. Labai geros pajamos.

Eddy Rd. St. Clair rajone geras 2 šeimų namas. Yra keletas gerų vienos šeimos namų.

RAY NAUSNERIS, Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda. 11809 St. Clair UL 1-3919 LI 1-9216

VIENOS ŠEIMOS NAMAS

Netoli Euclid Ave., 3 miegamieji, gaso šildymas, 2-jų automobilių garažas. Prašo \$14,200. 2-jų šeimų namas (Side-by-side) ant E. 118 gatvės į pietus nuo St. Clair. 2 nauji gaso pečiai. Prašo \$16,000.

6 šeimų mūrinis apartamentas Netoli Euclid Ave. Gaso šildymas. 2 mūriniai garažai. Mėnesinės pajamos \$516. Kaina \$45,000.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į

p. SIRVAITĮ Wm. T. Byrne — Real Estate 1535 Hayden Ave. Telefonas įstaigos — MU 1-6100, namų — KE 1-4080.

PARDUODAMI NAMAI

J. P. Mull (Muliolis) 6606 Superior

Eddy Rd. — St. Clair 12220 Iova. Vienos šeimos 7 kamb., labai gerame stovyje. Savininkas jau išsikėlė. Kas norės galės apsigyventi dar prieš šv. Kalėdas. Duokit pasiūlymą. Šį sekmadienį (gruodž. 9 d.) nuo 2-4 val. p. p. kviečiame visus šį namą apžiūrėti.

Dviejų šeimų 5-5. Labai gražus ir didelis sklypas.

11 kambarių erdvus namas. Nesunku perdirbti į 2 ar 3 šeimų.

Šv. Jurgio par. ribose E. 70 į šiaurę nuo Superior 8 kamb. erdvus namas.

Lockyear Ave. 3 mieg. vienos šeimos namas.

Bendradarbis Algimantas Dailidė UT 1-2345 HE 1-8516

PARDUODAMI NAMAI

E. 248 St. 2 metų iš 6 k. bungalow — \$19,500.

E. 188 St. 3 metų iš 5 k. bungalow — \$16,200.

Dille Rd. 5 metų iš 6 k. ranch — \$15,800.

Trafalgar Ave. prie Euclid Beach 2-jų šeimų iš 4 ir 5 k. — \$10,500.

Mes turime parduoti ir daug kitų įvairių namų.

Šaukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5030

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas 1254 Addison Road Tel. HE 1-6352 Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val vakaro.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St. Telef.: LI 1-5466 Cleveland 8, Ohio

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000
3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

Du skyriai
6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

GERESNĖS statybos kontraktoriai

ISTATO MONCRIEF ORO VENTILIACIJA

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST. KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje.

Lietuvių klubas ir salė po remonto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savaitės namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

628 Engeneer Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taigi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763
936 East 185 Street KE 1-7770

Geriausio rūbai

Kostiumai pas mus ranka sukirpti ir siuvami Jūsų specialioms išmėroms. Toks darbas reikalauja daug laiko, bet užtat išeina gražūs.

Todėl, kada galvosite apie kitą kostiumą pas Brazil, užsisakykite jį iš anksto.

Kostiumų kainos nuo \$57.50

BRAZIL BROS. TAILORS

6905 Superior Ave. EN 1-2614

(54)

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius B. Gaidžionas (buto telefonas: GL 1-3976).

Pastabos apie nacionalistus ir konkordatą

1. Apie nacionalistus

Dirvos š. m. lapkr. 1 d. numerio L. V. Rekašius padarė priekaištą Lietuviai Dienų anglišką sk. redaktoriui, kam jis lietuvių sąskrydį Washingtono angliškai pavadino "Lithuanian Nationalist League Convention", tuo pačiu suponuodamas, kad pavadinimas "nacionalistas" yra negeras, gal ir įžeidžiantis.

Lietuvių Dienoms galima padaryti du priekaištus. Pirmas — netiksliai išverstas Liet. Tautinės S-gos vardas (turi būti: Lithuanian National Association) ir antra — svarbesnį — visai nepakankamai nuotraukomis pavaizduotas bei paminėtas to visų lietuvių žurnalo puslapiuose Washingtono sąskrydis, kuris yra buvęs gal pati reikšmingiausia lietuvių demonstracija amerikiečiams, jų aukštajai sostinės visuomenei visų 1956 m. gegnyje. To žurnalo įspūdingiau atžymimi žymiai menkesni įvykiai...

Dabar dėl "nacionalisto". Šiam žodžiui neigiamą, net koliojimosi prasmę yra suteikę bolševikai, negdami ir naikindami visą kas yra tautiška, sykiu su "fašistu" ir kt. pavadinimais...

Iš jų tą prasmę perėmė ir kai kurie vakariečiai, o labiausiai — mūsų socialistai ir... krikščionys... Tačiau — reikia įsidėmėti — kas bolševikams bloga, yra gera mums.

Tad "nacionalistas" mums yra geras ir kilnus pavadinimas, kurio nėra reikalo bodėtis. Tuo vardu yra bolševikų vadinami mūsų tėvynės partizanai — laisvės kovotojai ir didvyriai. Tuo vardu (taip pat ir "fašistais") yra bolševikų vadinami vengrų karžygiai (nacionalistais — dažnai ir Amerikos spaudoje), su ginklu rankose, aukodami savo gyvybę, kovojantieji dėl savo krašto laisvės. Taip vadinami kiniečiai — patriotai (Čiang Kaišeko), taip pat egiptiečiai, pasipriešinę angli imperializmui... bei alžiriečiai...

Bus taip pavadinti ir lenkai, jei tik pakels ginklą prieš spaudėjus... Taip galima pavadinti ir visus kovotojus už savos tautos laisvę ir jos nepriklausomybę.

Ir kovai dėl tautų laisvės įsilięsiojus, reikia manyti, taip ir bus viešai vadinami visų kraštų laisvės kovotojai. Pavadinimas nacionalistas yra priešingas pasidavėliui, kolaborantui, kviltingui...

Taip pat nėra koliojimosi žodis "fašistas". Fašizmas yra buvęs grynai italų tautinis sąjūdis, valdęs tam tikrą laiką Italijos valstybę ir žlugęs pralaimėto II pas, karo pasėkoje. Priklikti jam karo vedimą ar kokius nusikaltimus prieš žmoniškumą yra netikslu ir nėra reikalo, nes karus pradėjo, vedė ir laimėjo arba pralaimėjo ir nusikalto prieš žmoniškumą taip pat ir monarchijos (ir katalikiškos) bei demokratijos...

Mums yra negarbinga perimti ir kartoti sovietų koliojimosi leksikoną. Mums koliojimosi žodžiai dabar gali būti: komunistas ar bolševikas...

2. Dėl konkordato

Draugo priedo š. m. lapkr. 24 d. straipsny Lietuvos Praeties Vaizdai dr. A. Juška daro priekaištą buv. Lietuvos vyriausybei, kodėl ji savo laiką nesudarė su šventu Sostu Konkordato ir tuo neįsigijo jo palankumo

mums, o tuo pačiu ir Vilniaus — Lietuvos sostinės vyskupiją lengvai leido įjungti į Lenkijos bažnytinę provinciją (kurioje ji ir dabar oficialiai tebėra...).

Jis rašo: "Lenkai su šventu Tėvu pirmiau padarė sutartį (1925 metais...), kodėl gi mūsų vyriausybė taip ilgai laukė, nors buvo žinoma, kad tarp Lenkijos ir Vatikano derybos eina

į pabaigą?..."

Tikrai, ponai krikščionys demokratai, o kodėl gi jūs, tuo laikui turėdami Lietuvoje valdžią ir būdami grynai bei tikri katalikai nesusitarėte su šventu Tėvu, leisdote lenkams užbėgti mums už akių... o konkordatą palikote pasirašyti "ne krikščioniškai" Voldemaro valdžiai?...

V. A. V.

* SPAUDA *

Ką apie ALT suvažiavimą rašo socialdemokratų organas Keleivis

Kada Dirva apie AT parašo kritiškas pastabas, tuoj Naujienose P. Grigaitis šoka rėkti, kad tai kenkimas ALTui, jo pamatų griovimas ir panašūs nusikaltimai.

Bet, štai, greičiausia atsibodus apie migdančią ALT vėklą tylėti, socialdemokratų organas Keleivis, ėmė ir parašė taip, kaip iš jo nė tikėtis nebuvo galima.

Idomu, ką dabar sakys socialdemokratai P. Grigaitis socialdemokratų organo redaktoriams?

Keleivis, apie įvykusį ALT suvažiavimą taip rašo:

Valdybos pranešimai, kaip ir visada, buvo ilgi, sausi ir nuobodūs, išskyrus tik OJ, kuris rašyto raportu neturėjo, tik trumpai žodžiu paaiškino dirbęs ką galėjęs ir palinkėjo toliau visiems darbuotis vienybėje.

Nuobodžiausias raportas buvo pirmininko L. Šimučio. Jis kalbėjo labai lėtai, dažnai pamiklėdodamas ir tą patį žodį pakartodamas. Baigdamas jis pagyrė savuosius katalikus veikėjus, kurie kolonijose daug dirbė Tarybos skyriuose; pagyrė už "gerą pasidarbavimą" net ir tuos, kurie nieko nedirbo ir per visus metus nei karto neatšilankė į savo skyriaus susirinkimą.

Vadinasi, katalikai gavo po medalį. Bet kitų srovių viršininkai, darydami savo pranešimus, savo srovių veikėjų visai nepamėnė, nors šie dirbo nemažiau, kartais ir daugiau, negu kiti.

Sekretorius dr. P. Grigaitis savo rašytąjį pranešimą atpašakojo žodžiu, nes, sakė, skaityti

ištisai jis būtų buvęs perilgas. Pilnas jo tekstas tilpsis protokole.

Izd. M. Vaidylos pranešimas buvo daugiau skaičiai. Apskaičiuojantais metais pajamų turėta \$39,439.04. Altas savo veiklai išleido \$23,799.18 ir davė Vlikui \$18,460.37.

Prie jo pranešimo tuoj prikišo dr. Nemickas, tautininkų atstovas. Jisai prisipyres reikalavo paaiškinti, kokiais tikslais Taryba išmoka pinigų Vlikui? M. Vaidyla nebuvo tam pasiruošęs ir aiškių informacijų negalėjo pateikti. Knų revizijos komisija liudijo, kad Tarybos išdinko knygos yra vedamos tvarkingai ir ji neradusi jokių trūkumų. Bet Nemickas vistiek ginčijosi ir reikalavo aiškių įrodymų, ką Vlikas su gaudamais iš Tarybos pinigais daro.

Reikia pasakyti, kad buvo ir daugiau delegatų, nepasitenkinusių išdinko raportu. Esą, toks raportas turėtų būti atspausdintas ir nors po vieną jo kopiją turėtų būti padalinta visiems delegatams. Skaitlinėse galima susivokti tikrai turint jas raštu patiekias, o ne klausantis kaip išdinkinas jas skaito iš savo knygos.

M. Kižytė skaitė ilgoką pranešimą apie tai, kiek žinių apie Lietuvą yra paskleides angli kalbos spaudoje jos vedamas Informacijų centras.

Dėl to centro irgi buvo truputis ginčų. Mat, jo išlaikymas Tarybai kainuoja apie \$9,000 per metus, todėl Vykdomojo komiteto buvo manoma, kad jį reikėtų

NAMAI IŠPIRKTI, REIKIA TIK TAIKOS IŠSILAIKYMU

Vasario 16 Gimnazija, kurioje visi dalykai dėstomi lietuviškai, išleido geroką būrį abiturientų, studijuojančių įvairiuose Vokietijos ir kitų valstybių universitetuose. Nuo šių metų išduodami atestatai visiškai prilygs vokiečių valstybinių gimnazijų atestatams.

Vasario 16 Gimnaziją sudaro beveik pusantro šimto lietuviško jaunimo, kuris rengiasi būti šviežuoliais, naudingais tremty ir sugrįžus į laisvą Lietuvą.

Skolos už gimnazijos rūmus ir žemės sklypą dabar yra išmokėtos. Gimnazija turi gerai įrengtą mokinių bendrabutį, biblioteką, sporto aikštę, valgyklą ir kt. priemones.

Šių laimėjimų gimnazija pasiekė tik didelio mūsų išeivių tautinio susipratimo, solidarumo ir nepaprasto dosnumo bei pasiryžimo dėka. Gimnazijos Mokytojų Taryba reikšia nuosirdžiausią padėką visiems aukotojams, kurie remia ir išlaiko šią mokslo įstaigą, būrelių vadovams, kurie, nesigalėdami laiko ir jėgų, tęsia sunkų aukų rinkimo darbą, didelis gimnazijos dėkingumas priklauso BALFui, remenčiam gimnaziją maisto produktais, drabužiais ir kitomis gėrybėmis.

Vis dėlto šita mokslo įstaiga perkelti iš New Yorko į Chicago ir prijungti prie Tarybos raštinių. Kiti gi, ypač newyorkiečiai, siūlė visai jį uždaryti, nes praktiškos naudos iš jo nesimato, o jo išlaikymas brangiai kainuoja; sakoma, kad patalpas mokama \$150 mėnesiui, bet nesimato, kam jos būtų reikalingos, nes beveik niekas jose nesėdi, kambariai apleisti ir t.t. Tačiau yra ir tokių, kurie mano, kad Informacijų centras atlieka didelį darbą, kad jis turi pasilikti New Yorke ir kad jį reikėtų dar padidinti. Kaip iš tikrųjų bus, dar neaišku.

A. Trečiokas tvirtino, kad jam nepatinka Tarybos sekretoriaus rašomi protokolai. Pavyzdžiui, pereitame protokole jis rašė pasakytą šitokią dalyką: "Nežiūrint, kad tautininkai Tarybai yra prieštingi, aukos Tarybos veiklai vistiek plaukia."

Pagaliau reikia pasakyti, kad suvažiavimui nebuvo iš anksto parūpintų rezoliucijų projektų. Rezoliucijų komisija buvo apversta įvairiais pasiūlymais jau paskutinėje sesijoje. Ji nespėjo tos medžiagos nei peržiūrėti, kai pirmininkas jau pradėjo šaukti: "Dienotvarkė pasibaigė, duokit rezoliucijas". Bet rezoliucijos dar nebuvo suredaguotos ir jas teko pavesti Vykdomajam komitetui sutvarkyti.

Tai taip atrodė ALT suvažiavimas.

Vaidai iš Kubos domenstracijų norint nuversti prezidento F. Batistos vyriausybę.

ga noriu pastebėti, kad žinios iš daugumos kitų pasaulio kraštų, kur tik yra didesnis skaičius lietuvių, jau gautos. Bendrai ŽINYNAS išeis gerokai didesnis ir turiningesnis, negu originaliai buvo planuota. Bus gausiai iliustruotas ir spausdinamas ant specialiai gero popierio. Ypatingai platus išėjo angliškasis skyrius.

Kadangi ŽINYNO redaktorius artimiausiu metu išvyksta vizitui į Pietų Ameriką, tai dalinį redagavimą, iliustracijas ir bendrai meninę knygos išvaizdą prižiūrės Paulius Jurkus.

Iš anksto knygą užsiprenumeravusieji ją gaus už penkis dolerius kietais viršeliais ir už keturis — popieriniais. Informacijas ir prenumeratas siųsti: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 Street, New York, 24, N. Y.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:

Pupalaigis B., Chicago	\$1.00
Navickas Stasys, Cleveland	1.00
Tumas J., Chicago	1.00
Staupas K., Cleveland	2.00
Dr. Pečiulis, Chicago	5.00
Povilaitis J., Omaha	1.00
Bogušas Č., Waterbury	1.00
Kukarskas, Baltimore	1.00
Manomaitis, West Roxbury	2.00
J. A. Urbonas, Dayton	5.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

PILIETYBĖS EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai iliustruoti braižiniu.

Kaina 75 c.

Gaunama pas knygų platintojus. "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio ir pas autorių: D. Klinga, 496 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Viskas einasi linksniau kai

parsinešat namo Coke!

Tas didelis Coke pabandymas daro linksmesnę gyvenimą...

Kiekvienai sužadėtinei duokite mažą džiaugsmą

Naujam atsigaivinimui, naujam žestui... Coca-Cola jus visad geriau nuteikia!

Parnešk sau abiejų dydžių

Bottled under authority of The Coca-Cola Company by THE CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY "Coke" is a registered trade-mark. © 1956 The Coca-Cola Company.